

فکر

صافی : 25

زمرہ : 1 اپریل 928

جلد : 2

کی حرفلر

لاتین حرفلری اساس اتخاذ اولنہرق بر تورک الفباسی میدانہ کتیرمک مسئلہ سی آرتق بر حقیقت اولدی . قومیسون تدقیقاتی یاپدی . اورتہ به جیقان الفبا ، بالخاصہ تورک داهیسنک علاقہ و توجهنی قاراندی . کچن هفته لر ایچندہ سرای بورسندہ کی خطا به دن صو کرہ یکی حرفلر - برقی بر سرعتله - منورلر من آراسندہ تعمم ایتمکده در . غزتلر من هر کون بو حرفلرله یازی قاعده لرینک قومیسوندن جیقان قسملرینی و بو قسملرله دزیلن نمونہ لری نشرایدیورلر . معارف وکالت جلیله سی عرفان اردوسنه بو حرفلر حقندہ ویرہ جکی وجهہ نی حاضر لامقدہ در . خلق فرقه سی شعبہ لری ، تورک اوجاقلری ، معلملر برلکی کبی جمعیتلریکی الفبائی تعمیم یولنדה چالیشمق ایچون قومیسونک ا کمال مساعیسی بکلہ یورلر . استانبول ، آنقرہ وازمیرده یکی یازیمزله چوق جانندن علاہ قہ دار مهم و منور کتہلر وار .

عرب حرفلرینک بیرافیلمسی ، لاتین حرفلرینک قبول ایدامسی بالخاصہ اعلان مشروطیتدن بری تورک منور و متفکرلر - مزدن بر قسمنی اشغال ایدن ایدن بر فکر در . بوفکرک لهنده ، علینده یازی یازان ، پروباغاندا یاپان بر چوق ارباب قلم واردی . جلال نوری بکک ، حسین جاهد بکک احمد جواد بکک بو حرفلر لهنده نشر یاتده بولوندقلرینی خاطر لایورم . بالقان حربنی

متعاقب آراوودلرک بو حرفلری قبول ایتملری مذاہبتله سنہ لر جه اول بو حرفلرہ دائر بر طاقم مناقشات و مطالعات یورودلمشدی . منورلر من آراسندہ املامزی ، حرفلر منی اصلاح ایتمک ، یکی حرف شکلری یاپاراق یکی بر الفبامیدانہ کتیرمک ایستہ بئلرده بولنیوردی . میلاسلی دو قتوری کیم خاطر لاماز ؟ هم لاتین حرفلرینی هم ده قوللانیدیغمز حرفلری برہ اوراراق کندی یابدینی حرفلر حقندہ پروباغاندا یی محتوی رسالہ لری قوجاق قوجاق طاشییان بوئوریز نال سیما ، اصلاحات لزومنی دو یانلرک سر افزای ایدی خلقمزه ممکن اولدینی قدر تور - کجہی سرعتله ویا کلیشسر او قوتیق ، خلقی او قور یازار بر مدنی ملت حالته کتیرمک بالخاصہ بویوک ظفردن صو کرہ حرارتله موضوع بحث اولمغه باشلادی . جمهوریتک کنج رجالی ، حمد الله صبیحیلر ، سراج اوغلی شکریلر محمود اسمعیلر ، شکری قایالر ، توفیق رشیدلر نجاتیلر .. یکی حرفلریمز حقندہ مختلف وسیلہ لرله فکرلرینی ، نمایلرینی سرد ایتمشیلر .

یعقوب قدیری فالخ رفقی .. بکک کبی بونسلک ممتاز یازیجیلری بو فکرہ التحاق ایلدیلر ..

حرفلریمزی ده کیشیدیر مہدن اول اصلاحی ممکن اولوب اولمیه حقنی تجربہ ایله مکی ایلری سورن ، لاتین حرفلرینی آلمنی دوغرو کور میان متفکر ولسانیاتجیلر من دخی موجوددی . تورکچی نجیب بک ، ساح رفعت بک کوپرلی زاده فؤاد بک ، احسان بک . یا کلیمور سه منفی قناعتہ مالک و قناعتلرینی مختلف وسیلہ لرله اظهار ایتمش بیوک متفکرلر مزدی .

معارف وکالتی صوک آیلرده لاتین حرفلرینی تدقیق وظیفہ سیلہ موظف بر قو - میسون تشکیل ایتدی . قومیسون منتظم وحمالی بر مساعیدن صو کرہ الفبائی میدانہ کتیردی . الفبا ، تورک داهیسنک علاقہ و محبتی در حال جلب ایتدی . تورک خلاصکارینک مدنی تکاملی تما - ملاق ایچین بو حرفلری ده قبول ایتمک ، آرزمانده او قور یازار و تماماً غریبلاشمش بر جمعیت اولمق حقندہ کی مطالعہ و قرارلری اوزرینہ آرتق مسئلہ مناقشہ ساحه سندن تطبیقات ساحه سنہ بر دیرہ و تماماً کیرمش اولوبور . مجموعہ مزعائله تحریر به سنک شیمدی به شیمدی به قادر لاتین حرفلری حقندہ مثبت بر قناعت پرورده ایتمدیکی بر حقیقتدر . بو اجتہادک سیبلری ایچندہ تمثیل و تمثیل ملی بسلکمز قورومق ، اسکی وشقہ لر اوزرینہ یکی نسللرک دقتی طوبلا - مق ، بک آز لسانلرده کورولن املا قاعده لرینی غائب ایتمہ مک کبی نقطہ لر اولدینی قادر بلکہ ده اوندن زیادہ عربجه و عجمجه ایله مخلوط تورکجه نک یکرمی کسور حرفله لاییتیلہ افادہ ایدیلہ مہ مسی اندیشه سی موجوددی . فقط فکرلر بوتون بودوشونجه لرہ رغماً تورک ملتیک نورلنسی بولنده تورک داهیسی طرفندن ویرلش اولان بوقیمتلی اشارتدن صو کرہ یکی حرفلرہ مطلق صورتده مثبت بر انتشار ساحه و واسطہ سی اولہ جقدیر . سنہ لر دیری بوغامادیغمز جهلی بو وسیلہ ایله ملتجه تماماً یقینمه موفق اولامازی بوتون قلمیزله و واراعمزله دیلہ به لم .

محمد مرصت

مختلط تربیه

مختلط تربیه ایله قیز و ارکک چوجوقلرک بر مکتبه تربیه و تدریسی مسئله سی ، تربیه علمنده ایجه مناقشه لری موجب اولمشر . پک چوق طرفدارلری یاننده ، بعض علمدارلرده واردر . یالکز اولاشونی هیچ اونو تاملی درکه مختلط تربیه مثلاً فلان چوجوق ایچون موافق اولورده باشقه برچوجوق ایچون موافق اولمایه بیلیر . زیرا فنک قسطاسی اولان « هر شی مساوی اولق شرطیله فلان سبب ، فلان نتیجه یی تولید ایدر . » اساسی بوراده تماماً تطبیق ایتمک پک ممکن اولامایور . چونکه بر برینک تماماً عینی ایکی چوجوق اولاماز . هرچوجوک کندی شخصیتی ، کندی باشقه لئی وار . بناءً علیه بو بایده وریان حکملره ، فنی قطعیت اضافه ایدله من . اولسه اولسه « آرزو قونی در » دییه بیلیرز .

اولا علمدارلری دیکله یلم . فی الحقیقه بوکون علمدارلر پک آزانلشر . بویوک تربیه جیلردن آمریقاد سنانله ی هال ، انکترده ده سه سیل رهددی ، المانیاده فورستر وار ، باشلیجه اعتراضلر شونلردر :

I . قیزلرله برابر اولونجه ارککاردخی فنه جدی صاریلامارلر . درینلره اینه منرلر سطحی قالیرلر .

II . ارککله برابر اولونجه قیزلر فضلہ جالشمه تحمل ایدمه یلرک (سورماژ = بی تاقی) یه دوشر . جمله عصیانه لری و سختلری بوزولور .

III . هر ایکی جنس ده ، کندیلرینه مخصوص اولان ایدمه آلدن اوزاقلاشیر .

شیمدی بو اعتراضلری تدقیق ایدلم : ارککلرک (درینلره اینه مه می) نده قیزلرک تأثیری اولاجنی بیلیم نه درجه دوغرو اولایبیلیر . درینلره اینه مه مه نکه هر حالده صنفده کی قیزلردن باشقه ده مهم و متعدد سبیلری واردر : درس بچملره قارشوانخدا ب دویماتی ، خوجانک اصول خطاسی ، الخ کی شیلر ...

بی تاقییه دوشمه مسئله سی ده اسکی سیستم مکتبلرده اولونجه موضوع بچندر . چونکه پکی مکتبلر ، ممکن اولدنی قادیار (شخصی قابلیت غریولری) اوزرینه آریلشدر . حتی دالتون سیستمه منی تعقیب ایدن پکی مکتبلر تماماً شخصی قوت و قابلیت اوزرینه استناد ایدر که

بو تقدیرده بی تاقییه دوشمه مسئله سی موضوع بحث اولاماز .

پروفیسور ستانله ی هال ، مختلط تربیه نیک بالآخر حیات مجادله سنده میدان کتیره جکی نتیجه دن ده قورقیور . قادیانک وظیفه سی ، یو واده در . یو واسنی براقوب ، حیات مجادله سنده ارککله مجادله بکیره دسه خراب اولور ، بی تاب دوشر ، دیور . نهایت شونی علاوه ایدیور : « سز اوکوزل قادیان بینی تردییه دوشور یور . سکر . عمله آری حاضر لایور سکر . آری بکی [*] دکل . »

پروفیسور فورستر ، مختلط تربیه نیک ضررینی یالکز استقباله دکل ، حال حاضرده ده کوریور . بو ذاته کوره کتیج قیز و ارکک بر برلردن اوقادار باشقه درلرک بونلری بر آراده تربیه ایتمک بدنی و معنوی صحت اساسلرینه ضدر .

مختلط مکتبلر ، ایکی جنس آراسنده صنی بر مساویک باراتمه چالشیور ، که بو حال ، ازدواج ایدمه آلنه مغایردر . چونکه ازداجده رول و وظیفه مساوی دکلدر . ایکی غیر مساوی نیک برله شمه سندن آهنکی بر شی وجوده کله بیلدیکی حالده ، ایکی مساوی نیک برلشمی آنجی جدال و نزاعی تولید ایدر . بو مجادله ده قازانان ده بالطبع اک قوی اولاندر .

شبهه سز که ارککک ، قادیانک یاننده بولونمندن آلاجنی چوق شیلر واردر : حرمیت ایتمک اوکره نیک . شدت و ظلمتی حلم و ملایمته تحویل ، کی .

قادیانکده ارککاردن آلاجنی چوق شیلر واردر : ازاده سنی تقویه ، شعورینی ده قوتلی تنور ، محبت و عشقی فداکارلی درجه سنده قادار یوکسکتمه کی .

فقط ، پروفیسور فورستره کوره ، بوتون بونلری بابایامک و مقابل جنسک بر تربیه و عنصر و واسطه سی اوله بیلیمسی ایچون اول امرده ارککارد و قیزلرک کندیلرینه مخصوص اوصاف و سجایایه صاحب اولسی لازمدر . بو سجایاده ، مختلط اولونجه دکل ، آیری آیری اولدیلری زمان الیه ایدله بیلیر .

شبهه سز که فورسترنک اعتراضی قوتلی در . لاکین شونی اونو تاملیم که مختلط تربیه دیمک ارککاردی قیزلاشدریمق ، قیزلری ارککاردیمک دیمک دکلدر . ایی بر مختلط تربیه ده هر ایکی جنس ، کندی ایدمه آلرینه صاحب و صادق قالاچاقدر . یالکز - متقابلاً - کندیلرینی تصحیح و اعلا ب سبب اولاجق تربیه اساسلردن کوچو کدن اعتباراً استفاده ایدمچکلدر .

[*] بوردلری دوغوران آنا آری .

سه سیل رددی شو بولده مطالعه ده بولونیور : ارکک دنیا ک فاع قوتی در . قادیانک محافظه کار قوتی در . ارککک رجلیت و ایلری آتیامه قوتی آلله ندریمک لازمدر . ارکک ده لبقانی ، مشقت و زحمتلر ایچنده یو وارانمق ، چنین فکرلر دگرینه دالمی بیلیمدر . قیزلردن اوزاق قانجه ارکک دلقانی نیک عقلمه جنس مسئله سی کیز . وقتا که کتج ارکک ، قدرت فکرییه صاحب اولش و مرده حرکتی آله ایتمش ایه آرتق او بر قادیانک قارشیمنده کندیته صاحبدر . حال بوک مختلط تربیه ده جنسی اشتیالایقطع تحریرک ایدله رک کتیج ارککده دوغوق اوزره اولان (کندیته صاحب اولق) قدرتی واراده سنی ضعیفلاتیر .

شیمدی ده مختلط تربیه طرفدارلرینی دیکله یلم . بوکونکی تربیه جیلرک چوغی ایدمه در : 1 . ازدواجلرک سعادت ، آنجی آیی طانیسمقه اولایبیلیر . آیی طانیق ایه مقایسه ایله قابلدیر . مختلط تربیه سیستمی آلتنده بیشه جاک اولان نسل ، مقابل جنسی ای طانیقه موافق اولور . و مسعود جیفنلر کیتدجه چوغالیر . بوکونکی کیمسز لکارد چوغی ، بوتانیاماز لیدن کلکده در .

2 . مختلط تربیه ده چوجوقلر فنا سوزلر سوبله میورلر .

3 . کیتدکمز اهتله شه ن بر اخلاق سوبه سی تشکل ایدیور .

4 . نشئه سز بر حیات برینه نشئه لی بر حیات قائم اولویور .

5 . ارکککک یاننده قیزلرک غیرتی آرتیور .

6 . ارکک چوجوقلرک خشینلکی آزالیور .

عالیجنابقلری و فداکارقلری آرتیور . دایمآزده اوزون مدت بر مختلط اورته مکتب مدیرلکنده بولونمش اولان ، پروفیسور (برون) سوبله دیور :

« مرهقه و بلوغ دوره سنک جنسی میلان کوچلکارینی مختلط تربیه سیستمی ازاله ایدر دیک افراطه دوشمک اولور . بیلپورز که اون اوچ ، اون درت یاشلرنده کی چوجوقلر ، جنسی ایشلرله ، صرف بر تجسسدن عبارت اولق اوزره علاقه دار اولورلر . و بونلری ، بومشله ده دها ایلری کیمش آرقاداشلری بر طاق فنا قونوشمه لری ایله کندی تأثیرلری آلتنه آلیرلر . بولدن چیقاریرلر .

بعض قیز چوجوقلرک جنسی شیلر مسئله سنی پکده یاقیشما یحق صورتده آزارلنده مناقشه

ایشکاری آکلاشیلدی . مکتب ، مختلط اولنجه عجباً بو مسئله بی ارککله ده قونوشورلری دییه قورقولدی . بن مسئله بی کرک قیزلردن ، کرک اسکی طلبه مدن تدقیق ایتدم . بو نوع قونوشلرک قیزلرله ارککک آراسنده بابایامدیفته قانع اولدم .

بن مشاهدلریمه کوره ارککک قیزلر حفته کی وضعیتی ، تماماً طبیعی واییدر . ایکی جنس آراسنده متقابل بر نزاکت و حرمت حصوله کلپور . قایا لافلر ایشیدیلر یور . مکتبده اون درت و اون بش یاشنه کلن قیز و ارککک ، بر برلرینه تماماً قارداش نظر یله باقمه یاشلایورلر . بناءً علیه تجربله یلریمه استناداً دییه یایم که دقت و بصیرت ایله تطبیق ایدیلن مختلط تربیه سیستمی ، چوجوقلرک و کمنجکک اخلاقی یوکسه لتیور .

اون بش سنه بر مختلط اورتا مکتبی اداره ایدن پروفیسور (بورنسی) ده :

« کیزلی مخبریمه ، کیزلی رانده وویه پک آرز تصادف ایتدم . بو وقعه لره هله نیک بر جنسی احتوا ایدن مکتبلرده غیر طبیعی حالر (یعنی کندی جنسینه عشق) پک دها فضلده در . اون بش سنه ظرفنده هیچ بر اوبیندن شکایت دویمادم . و هرکس ده چوجوقلرینی کوندردی . بو اثبات ایدر که هر شی ایی کیدیور دی . دیور .

مختلط مکتبلرده ایکی جنسی بر برلریله تماماً سربست بر اقلیمی ؟ یوقسه بعض برلرله اولدینی کی قیزلرله ارکککک تنفس و اوپون برلری آیرملی می ؟ بو ایکنجی شق پایلاجق اولورسه مختلط تربیه دن استفاده ایدلش اولماز . پروفیسور (به ده لی) کوره : « مکتب حیاتنده ایکی جنسی سربست بر افاق ، حسی انسیاقی غیر آغیر دوزلته جاک الک سالم بر یولدر . جنسی انسیاقک غیر طبیعی فورالری مقابل جنس ایله بولونما یوب بولونما یوبده بردن بره بولونیورده نلر ده در . »

جنسی تمایل خصوصنده برده حیوانلره کوز آتلم . بو بایده (هاشه سوبله) - حیواندن چوجوغه - کتابنده دیرک :

کویک ، قورده ، تیلکی کی دیشیمی ارککی بر آزاده یاشایان حیوانلر مقابل جنس ایله ، علی الماده زمانلر ده دیشیلردن آیری یاشایان و آنجی فوق الماده زمانلر ده برله شه حیوانلردن دها آرمغول اولورلر . بو مشاهدن شونی چیقارایبیلیرز : هر کون ایکی جنسک قارشی قارشیه بولونمسی جنسی میلان کرکینلکنی کوشه تیور . »

مختلط تربیه طرفدارلری بو اصوله اصل

(فریید) ک ده واسی دولایسیله طرفداردرلر . پسقو آنالیزک واضعی اولان بو ذانک ادعایی شودر :

دلیلک ، هیستهری کی اراده و حسیاتی بوزان مهم روحی تشوشلرک چوغنک سببی : احتیاسه اوغرامش جنسی میلان هیجانلری در . جنسی اشتیالک تطمین ایدلمسه ، اخلاق واجتماعی قانونلر مانع اولمده در .

بر طرفدن جنسی انسیاقک قوتیلکی ، دیگر طرفدن اخلاق واجتماعی قانونلر متابعت ضرورتی نتیجه سنده انسانک دروننده مدھش بر جدال یاشلایور . اجتماعی و اخلاق شرفی محافظه ایتمک ایچون انسان بو اخلاق واجتماعی قانونلر مطاوعت ایدیور . ایشته تام بو صیراده جنسی اشتیا ، تحت الشعور طبقه لره سافلایور . احتیاس حادثه سی وقعه کلپور . جنسی اشتیا شکنده جیقایم دیسه شعور مانع اولویور ، جیقاسه طبق هضم ایدلماش بر ماده کی ، ایچریده قالارق بر طاقم اراده و حسیات خسته افلری میدان کتیر یور .

ایشته پسقو آنالیز طالمرینه کوره زمانغزک عصی خسته افلرینک چوغنک سببی بو (احتیاس = Refoulement) لردر .

بو حالده نه یامالی ؟

جنسی اشتیالی آلا بیلدیکنه تطمین بی ایتمی ؟ — قطعاً خیر . فریید و معاقبلری هیچ ده بونی دیمک ایستامیورلر .

روحک آهنکنی بوزاجق تهلکی احتیاسلر وقعه کله جک دییه سفاخته جوازی و بریلرک ؟ — هیچ بر صورتله .

حسیاتک وجهه عصیانه نیک بوزولسی ، آرزو لک اوزون مدت و شدتلی بر صورتده تضییق ایدلسندن ، نفس آلاما سندن تولدا ایدر . جنسی مسئله لرده هر یاشک کندیته مخصوص موازنه لی و نورمال آرزو لری واردر . بو آرزولرک تطمینندن هیچ بر ضرر کیز . بونلرک تطمین ایدلمسی ایدلمسی لازمدر . تطمین ایدلمسه بونورمال آرزولر ، (احتیاس) . دوچار اولارق آنورمال بر شکله باطلاق ویرر : حسیات بوزوقانی ، اراده بوزوقانی یتیشکین بر چاغه کله دن جنسی مقارنت اشتیاسی شکلر نده ...

مقارنت اشتیاسی ، نورمال بر حالده ، آنجی یتیشکین چاغه واراندلر ده بولنه جقدر . بو چاغه کلزدن اول مثلاً مرهقه لدره ، حتی بعض چوجوقلر ده موجود ایه بونک سببی - اگر اونی دکلسه - پوزده دوقسان ، نورمال بر لمسی آرزونک احتیاسه اوغراما سندن در .

پسقو آنالیزک بویکی زاویه سندن باقنجه

یو وامک قوشی اوچدی

بن قوشیمی اوچوردم یو وام بوش قالدی آرتق صوک بر روزکار اونی ده ایلدن آلدی کیتدی باقارکن آرقاسندن صاچم دارما داغینق یاورو قانادلریله انکینه داللی کیتدی .

★

بوکون آرتق نه یاورم نه ده جانن آشم وار کوزومده هرکوزل شی هرکوزل یوزقاب قارا بوکون یالکز ایچیمده دیمه بن آتشم وار کوکول ویردم بن آرتق صاچه یاغان « قاره »

★

بن قوشیمی اوچوردم یو وام بوش قالدی آرتق یاورو قانادلریله غربته داللی یتدی باقارکن آرقاسندن صاچم دارما داغینق صوکنده کوزلریمی فلدی آلدی کیتدی .

ازمیر : تموز 1928

هاشم نوری

آرتق مختلط تربیه بابالمی ، بابایالمی دییه صومق و بو بایده تردد ایتمک بیله فضلده در .

چونکه آنجی بصیرتلی بر مختلط تربیه ایله در که هر ایکی جنس ، فردی ، اخلاق واجتماعی بر ضرر اوغراما تیز بن نورمال بر صورتده تربیه ایدم بیلیرلر . اک طبیعی بر تکامل بولنه کیره بیلیرلر .

شونی تکرار ایدلم که مختلط تربیه سیستمی تطبیق ایدمه جاک اولانلر ، فوق الماده بصیرت و دقت ایله ، پک ایجه بر تربیه جیلک ایله حرکت ایتمک مجبور بئنده درلر . یوقسه بکلده دیکمز آیللکار میدان کله مدکن باشقه دوشه حکم ز ضررلر ده چوق اولور . پک دقتی اولالم .

مصطفی رحیمی

سوکیلم ... سوکیلم ...

- II -

- شاعر آرقاداشره -

سوکیلی ... سوکیلی ... هر زمان، هر پرده
سوکیلی ! هپ ، هپ سوکیلی ...
عزیز دوست ! سندن، اوندن، اوت کندن ..
هیکردن و هرشیدن داهای عزیز، داهای قیمتی
اولان سوکیلیدن بحث ایدیشم باشقاری کبی
سنی ده بیزار ایتدی . حتی - بویانایلمایاجق
شی - عزیز دوست ، بنده ... بنده بیزار
ایتدی . لاکن، نه یایلم ؟ نه یایلیلم ؟ اصل،
بن نه یایلیلم ؟

سوکیلی ... سوکیلی ... هر زمان، هر پرده
سوکیلی ! هپ ، هپ سوکیلی ...
عزیز دوست ! سندن، اوندن، اوت کندن ..
هیکردن و هرشیدن داهای عزیز، داهای قیمتی
اولان سوکیلیدن بحث ایدیشم باشقاری کبی
سنی ده بیزار ایتدی . حتی - بویانایلمایاجق
شی - عزیز دوست ، بنده ... بنده بیزار
ایتدی . لاکن، نه یایلم ؟ نه یایلیلم ؟ اصل،
بن نه یایلیلم ؟

عشق قیزی

اوکوزه لی هر صیاح
زیارت بر عادتش
ایشله دیکی هرکنه
کنجلره سعادتمش !

☆
او یله ساجر که بو قیز
قلمهش هیچ عاشق سز
باغینه ماجرا سز
کیدوب استاد ایتش

☆
جهان بو عشق قیزی نیک
بوسوکی بیله زینک
بو کوکل خرسینک
نامی آباد ایتش

☆
اطرافه اوشدیکه
سه و نر کولوشدیکه
مناسبت دوشدیکه
هر عاشق شادا ایتش

☆
کزیده عثماله

قوطره

سعود عاکفه
قارندن بیاض تنی وار،
ایکی یانده بنی وار،
جاناک قوطره - نیک
ایکدن یلکینی وار !

☆
کوکسینی کره کره
آجیلر انکینلره ،
بن اوزاقدن سوزهرم
اونی بویه بوش یره

☆
یلکینی آچار کیده
کوبوکلر صاچار کیده
هر کون ساحله بنی
براقیر قاچار ، کیده

☆
بیغیلر کومه کومه ،
بیک بر خیال اوکمه ،
قوطره سی «بارم اولور
ده کیز دیر سه کواکله

☆
سلمانده صیدیه

سربیلان آلتون ایشیغنده یقادرلی آن دی ..
قودورمش جان اولر کی اغیزلرندن بیاض کوبوکلر
صاجیلار قوشان دالغالارک مجومنی ؛ جهنی
رفصلره آیک طرفانده دون بولوطلرک سرعت
وجالا کسینی ؛ جسم قایالری بارلردن، عصرلی
چنارلری کوکلرندن قوبازان بوبوک فیرطینارلرک
عظمت دهشتنی ایچیمه سیندیردم .
کوکلرک انتقامی کبی بردن محباتک ایچون

أل ایشلری

یکی مکتبلرک بدن فعالیت و مشغولیتلری
تمام ایچون آل ایشلرندن وطوراق مساعیدن ده
بحث ایتک ایجاب ایدر . یکی مکتبلرده آل
ایشلرینک موضوع، وظیفه و غایه سی شوصورتله
تثبیت ایدلشد : « سیتجیلک ، جوملکجیلک
موقاووا ایشلری ، تجلید ، قالب آلا ، تاخنا
و دیر ایشلرندن عبارت اولان بو فعالیتلرندن
ترتیبی قادروسی تماملاقدن باشقه جوجوغلک
جسمانی و ذهنی انکشافنده کیمتلی عامللر مایهتی
اکتساب ایدر . آل ایشلری جوجوغلده اوقادار
حاکم اولان فعالیت احتیاجی تطمین ؛ مشاهده
مقایسه ، تحلیله قابیلیتلی تنیه ؛ انشا و تثبیت
شخصی ملکستی ایقظا ؛ صحت و تمامیت
exactitude استعدادلرینی اظهار ایدر ؛
طبیعیات ؛ جوغرافیا ؛ فیزیک ؛ حساب کی متعدد
علم شعبه لرینه حقیقی وجانی بر افاده واسطه سی
اولقی اوزره قابل تطبیق . حیاته انسانه او
قادر لازم اولان آل واعضا مهارتلی جوجوغلر
بودرش و ساطیلله اکتساب ایدرلر . »

موضوع و غایه سی بو صورتله تثبیت ایدلر .
کدن صورکه یکی مکتبلرده عملیاته تعلق ایدن
اقسامندن بحث ایدر بیلر .

آ - بر آز اول صایدیمز مفردانندن ده
آ کلاسیلرک ، یکی مکتبلرده آل ایشلری جوجو
تنوع ایتلشد . بوشوع جوجوغلک اطرافنده
حرکت ، کشف ، ایجاد ، ابداع ، تطابق
فرصتلی جوغالتلی ایچوندر . مشترک فعالیتلری
دعوت ایتسه بیلر آل ایشلرینک تأثیر و نفوذنده
متعدا فعالی ایاظ و تعامیلله خصوصی قابلیت و تایللری
تنیه خاصه سی واردر . او حالده آل ایشلری
نه قادر تنوع ایدر سه جوجوغلک ایش احتیاجی
تظمین طالعنه اوقادار مظهر اولورز، جوجوغلری
داها آبی طانیامزه مدار اولاجق خصوصی
ذوقلری ، تایللری ، قابیلیتلی داهای قولای
آ کلار . بناء علیه اولری اداره و تربیه
ایتک لیاقتنه داهای زیاده صاحب اولورز .

بوکار مثال ویرلم : باجقاده نی یه و
یکی مکتبی طایفه لردن بری تجارت مسلکی
ایچون حاضر لایبور دی . بو جوجوغلک دوغرامه
و دیر جیلک صولونلر نه مساعیسه باشلاجه ال
ایشلر نه فوق العاده قابیلیت و نکه علاقه دار
ذهنی استعدادلر کوستردی . بو ساحده ده کی
قابیلیتلی جوجوغلر ، اولجه انتخاب ایتدی بولک
یا کاشلغنی کوستر بوردی . تظاهر ایدن خصوصی

قابیلیتلرندن آلدینی ایشارته جوجوغلری
ده کیشدیردی ، ماکنه مهندسلکی کبی کندی
ذوق و استعدادلرینه داهای موافق بر مسلک
انتخاب ایتدی .

یکی مکتبلرده بر مثاللر نادر دیکدر .
ب - یکی مکتبلرده آل ایشلری جوجوغلک
باشنه کوردر . 8 - 19 یاشنه قادر کوجوکلر
بوکمه ، موقاووا ، قالب آلا و رسم ایشلریله
مشغول اولورلر . بو میانه طیراق ایشلری ده
واردر . باغچه نیک طرحلرینه ، اکدکاری
طوبراقره باقارلر ؛ طاووق طاوشان ، کورچین
کبی کوجوکلر حیوانلری بسلرلر .

آل ایشلری مساعیسی آراسنده جوجوغلرک
یک ذوقلی مشغولیتلرندن بری ده بسله دکاری
حیوانلرک کومسلرینی ، قولوبه لری بالذات
کندیلری یامه لرلر . مثلاً طاوشانلر ایچون انشا
ایدیلرک نه جوجوغلک دیوارلرینه خرج قولانق
قایو و نجره لرلری مارافوزر آتولر سنده اعمال
ایتک لازمدر . بو مشغولیتلری ایچنده جوجوغلر
اک زیاده سودلری ایکی تربیه عنصری ، قوم
ایله صوبی حاضر بولورلر . هم صربی ، هم ده
جوجوغلک ایچون بولک قیمتی دائماً محافظه ایدن
بوانشآت مالزیه سیله چالیشمه نیک و بردیکی ذوق
غیر قابل تعریفدر .

10 یاشندن اعتباراً آل ایشلرینه ، تاخنا
ایشلری و داهای بوبوکلر اولدجه عضلی قوتی ایجاب
ایتدیرن دیر ایشلری علاوه اولور .

ج - آل ایشلری درسلی اکتساب اولکلدن
صورکه اولقله برابر صیاح درسلی آراسنده ده
واردر . طلبه ایچون فردی ، اجتماعی منافع
مقصدیلر و یا درس تطبیقاتی غایه سیله اولکلدن
اولده آل ایشلری صالوننده ، آتولرله ده
چالیشق فرصتلی واردر . آل ایشلرینک بالکز
اولکلدن صورکه به حصر ایدله سی دوغرو دکدر .
بالعکس بو مساعی ایله ذهنی فعالیتلرک مناووه
ایله تعاقباته سی بالکز تربیوی نقاط نظر دن کل
تدریساتن استفاده جهندن آلامدر .

برجوق کیمسه لری ، آل ایشلری درسلی نیک
جوجوغلک تحصیلی محصله سی اولان فکر ، حسن
و احتیاجلری نیک افاده واسطه سی اولدیفه ، بناء
علیه تجلید ، ترسیم ایشلرینک ، قالب آله ،
دوغرلما جلیق فعالیتلرینک ، اوقوق ، یازمق
حساب ایتک قادر اهمیتلی تولوندیغی حقیقتنه
ایناندیرمق مشکدر . مکتبه ده قرائت ایچون
قرائت ، املا ایچون املا اولادینی کبی ؛ آل
ایشلری درسنده ده تجلید ایچون تجلید ، رسم
ایچون رسم ، مودل ایچون مودل فعالیت
یوقدر . بالعکس آل ایشلری ، مختلف تربیوی
قیمتلی بوبوکلرک ایچون جوجوغلک بر جوق

اغیرمی

کوکسینه یو وارلا نیش دالغا دالغا صاجلری ..
بولوطلو کوزلرینک ایضاق باقیشی سوزکون
صولوق آلتنه - قیزیل برچانک - یاپورکون ..

☆

اونار چیچکی بوزک نه دن شیمدی صاب صاری ؟
باغرمده قنمرله ن بیاض یاناغک نملی ؛
بهوده آغلامده وارمیدر برتیلی ؟
ویر قابکی حیاتک صوکسز شطارتنه ؛
آلدانما کوزباشنک زهرلی لذته !

☆

سوینج دولو عمرینک صولادن ایلک بهاری
اونار چیچکی بوزک نه دن شیمدی صاب صاری ؟
استانبول - 1928

صبح عزت

ذهنی و اجتماعی فعالیتلرینه مربوط بر درسدر .
د - یکی مکتبلر آتولرلر معین مساعی به
مساعده اوله جق طرزده تأسیس ایدلشد .
درس واسطه لری آراسنده آلات و ادوات
طاقلری مکملدر . مارافوزلر ، یاخود دیر .
جیلک آتولرله سنه کیرن هر جوجوغلک هر جنسندن
آلات و ادواتک حاضر و تمام اولدیفنی کورونجه
بوراده جدی بر ایش یاپیلر بیلرکجه درحال
قانع اولور . بو آتولرله ده مثلاً ، کوجوکلر
قایق ، بر قانی ، بر نجره ... الخ یاپیلرکجه
ایشلر . بر طرفدن آل ایشلری درسلی نیک
تنوعی ، دیگر طرفدن آلنلرک مکملاتی کنجلره
چالیشق ایچون یک ای تأثیرلر یاپار . بومکمل
وساطت جوجوغلک مشکوک و متردد اولان اراده سنی
تقویه ایدر ، فکر تنقیدی تطمین ایدر . تام
و مکمل درس آلنلرینک قیمت و تأثیرلر نه
اصرار ایتک ایستورز . آلنلر آرزو قوتی ابتدائی
اولونجه ، فیزیک درس نجره لر نه بیلرک قطعی نتیجه
ویرمه دکلیری و بو بوزدن جوجوغلرک عمومی بر
قانون حقیقتنه شبهه ایچنده قالدقاری کورمه بوری یز ؟
قیریق دوکوک وساطله آله ایدیلرک (تقریبی
حکم) لر کنجلری اصلاطین ایتز . اونلرک
تام ، ریاضی ، قطعی معطاله احتیاجی واردر .
جوجوغلرک دائماً آرایان ، صوران ، شبهه ایچنده
بولونان روحلری ؛ حقیقتلرله علاقه دار اولان

غریب حکم کردن ، افسانه لردن ، قانادی وهم و خیال لردن ذوق آلدینی نسبت به قطعیت و وضوح یقین *certitude* احتیاج جاری اینجند جیر پندیر .

س - یکی مکتب کرده هر آتولیه بره مشول طلبه به تودیع ابدلشدر . هر اوچ آیدم بر طلبه مجاسی ، مشول طلبه بی انتخاب و تعیین ایدر . طلبه پوسته لرنی تنظیم آردیداشلرنک و معلمارنک سالون احتیاج جاری هقنده هر نوع طالب لرنی مدیر لکه ایصال ایتک ، آتولیه نك انتظامی قوللانان کتابارک حسن محافظه سنی و برلرنه قونولماسنی ، آلات و ادوات دفتلرنک طوولماسنی تأمین ایتک طلبه نك وظیفه سیدر . آتولیه ده منفرد و یا برارجه پایلاجق مساعینک هپسی آنحق مشغولک معلومات و موافقتله پایلیر . آتولیه لرنیچین لزومی آلات و اشیای کرک بالخابره ، کرکسه بالذات تجارتخانه لره قادر کیده رک صابن آلف ، مخبراتی اداره اداره ایتک ، کوئی کونه حساب دفتلرنی طوونق مشغول طلبه نك ایشدر .

مکتبده دمیر و صرافوزخانه آتولیه لری فیزیک و کیمیا لا بوراتوارلری ده کنج لرنیچین پک قیمتی و تربیوی فائده لری اولان مشغوللر تشکیلاتله اداره ایدیلیر .

بو مشغولتیلری اشناسنده جوجوقارک چوق قیمتی شیار اوکرندک لری ، حتی عمومی خطلرنی اظهار ایدم جک درجده سجه و روحارنی میلو نلره ایش فرصتی اینجند بسله بوب تشکیل ایدلری محققدر .

یکی مکتب لره طلبه مشغوللری تشکیلاتی ، کنج لری حیات ابله مجادله به آیشدیران برتریه سیسته مندن باشقه بر شی دکلدر .

بو تشکیلات سمی خصوصنده تأمین ایتدیکی واسع حریت نسبتنده طلبه به مشغولیت تحمیل ایدر . فی الحقیقه بو مساعیده کنیش بر حریت وارد . کنج ایشنده تمامیه کندی کندینک حاکمیدر . طلبه طاقلرنی تشکیل ایدن ، مساعی بی ترتیب ایدن ، طالب لره جواب ویرن ، معاملات دفتلرنی طوتان خلاصه ، صالونه عائد هراشی حل و بولوندیغی دائره نك ترقی وانکشافنی تأمین ایلین هب اودر . فقط بو حربته مقابل عینی کنج صالونک انتظامندن ، آلتلرن ، مالز مه سندن استحصال و مبالغاندن و نهایت ایشلری اینچون کندینسه بر آیدم تسلیم ایدیلن آلی فرائق قادر بر یارادن مشغولدر .

شیمیدی جوجوقلره بوقادر واسع حریت ویرلدیکی تقدیرده اولنرک بونی سوء استعمال ابدوب ایتیه جک لری صوروله بیلیر ، مان جواب ویرن لره که ، بویه بر تشکیلات جوجوقلرک حیاتی اوزرنده ایشله مه سی و تصادف ایتدک لری

تاریخ تدریسی هقنده

بر مات میلو نلرجه فردلرک برآنده بریده بولوشمندن ؛ و برلکده باشامق اینچون برمقاوله عقد ایتلرندن تشکیلات ایتیه بر خلق کومه سی دکلدر . بر ملت اوپله بر وارلردر که منشأ عصر لره اوله واریر و بیک تورلو صفحه لردن پکدرک بوکونکی سجه سیله ، نوعی شخصنه مخصوص برکنله اولور . تورک ملتی دینچه ؛ معین بر اقلیمده ؛ معین جغرافی بر موقع اشغال ایدن ؛ دین ؛ لسان ؛ اخلاق ؛ عنعنه کبی برخیلی مشترک و سس لری بولونان ؛ بو سس لری عصر دن عصره تکامل ایده ایدم بوکونکی شکله کیرن بر ملت آ کلاسیلیر . بز آ کلاسیلیرز . باشادیمز قطعه اوزرنده بز دن اول باشقه عرقلره باشقه نوع دن جمیتلره منسوب هیئتلر واریدی ؛ بز بورالره کله دن اول بعض خصیصه لرمز واریدی ؛ بورالره کلوب برله شوبده بز دن اولکی هیئت لره یا بوسبونون ؛ یا قسماً تصالب ایتدک . اولنرله قاتین قاریشیدی . دین قاریشیدی ؛ دین قاریشیدی ؛ بونون اجتماعی مؤسسه لرمز قاریشیدی . صر کره جوارم زده کی قوملره قایناشدق ؛ داهاصوکره اوزاقلردن فتوحات حرصیله ؛ قازانچ قایغوسیه اوزرمز کائلرله قایناشدق .

ایشته مکنده وزمانده تصالب و تکامل ایده ایدم ؛ بوکون بوسبونون آوروپایله شمه مشکلری اوکره نه سی و مغلوب ایتیه سی قادر هانکی شی فائده لیدر ؟ اراده نك تأمل و قرارک نتیجه سی اولمادجه هر هانکی بر جهده ، بر تجربه شخصیه به اساس تشکیل ایدم جک قادر تربیوی قیمت و اهمیت بولونماز . جوجوق بدایتده فنا باشلاسه ده ، البته ایشلرنی داهای آبی پایمه چالیشه جقدر .

اوحالده جوجوغک اخلاق بر حیات یاشا - مایی امکاتی تأمین ایتلی ، محیط زده اییله واصل اولاسی اینچون قنالی آشمه سی ، عالانه وخالصانه ایش بایمایی فرصتلرنی جوغالما لیدر . جوجوغک حقیقه سجه سی تشکیل ایدم جک عاملر ، آنحق بو تجربه لردر . ایشی مناسبستز و فنا اداره ایدن بر جوجوغه تام زماننده و ذکیانه بر طرزده دوعرو بولی کوستره لم ، صویسز و غیر طبیعی اولمایان هر جوجوق خطاسنی ازاله ایتدک و به حال داهای آبی اولغه چالیشه جقدر . - دوام ایدم جک -

احمد حکمت

آلینور ، تاریخ بر بادشاهلر حیاتنک روزنامه سی اوردوخریستیان دیوشیرمه لردن وجوده کتیرلش براوجاق ، باشقه هیچ برشی بوق . حقیقه کوکدن زنبیلله ایشش ظل الهلر ، حقیقه بردن مانظار کبی بیتمش قوجا بر دولت وجوده کتیر بیورلر : ایشته عثمانی تاریخی .

عمومی تاریخ ؛ بو عثمانی تاریخی تاقی ایدن ده نك عمومی تاریخی در : امپراطورلر ، قرائلر ، محاربلر ، معاهدلر ... ذاتاً یارم عصر اولنه قادر آوروپاده عینی تاریخ تلقیننده بز دن باشقه دوشونور وضعیتده دکل . تاریخ یادیلوما تله یا عسکرلره یارار مثاللره دولو بر وقعه نامه دن باشقه بر شیعی ؛ پک بحججه تقلیده بلتندیکمز آوروپا بز داهای مثاللر کوستره میوردی . کوستره سده نه بز دن اونی ادرا که قابلیت نه ده تعقیبه جسارت یوقدی .

عبدالحمد اداره سنك صوکرانده تاریخ درس لرنک نه آجینه جق بر شکل آلدیغی شبهه خاطر لار ز .

او دورلری یاشامش ؛ او نورلو تاریخ درس لردن استفاده ایشش تاریخ معلمارنک بوکون مکتب لری ده تاریخ تدریس ایتدک لری کوروپوزر . مشروطیت سنه لری اینجند تاریخ بر تورلودو - زله مددی . خاطر لایورم . مشروطیت ایکنجی سنه سی سلا نیکه کلن احمد مدحت افندی مرحومه اولوپوس پالاس اوکونده قونوشیوردم . او وقتکی دارالفنونده تاریخ او قوتدیغی سوبلیوردی . دیسوردی که : او قوتدیم تاریخ اسکی ملکیه رشده لرنده او قوتان تاریخ در !

بو کون تاریخ تدریسنده ده کیشمش نه کورپوزر ؛ بوزلرجه و بورلرجه حقیقه نی کتابلر ده هب عثمانی اداره سندن قالان ذهنیتله طویلاش معلومات ؛ یاخود (سینیوز) دن ، (آله ماله) دن مقتیس اوزون حقیقه لر .

مقصدم تنقید یایق دکلدر ؛ حادثه لری تثبیت ایتدک در . تنقیده حقمن یوقدر ، چونکه بزده تاریخ صرافلیسی پک آزدرد . و بونلر ده دیدافتیک اولسقدن زیاده برر آتیه جی کبی وقعه طویلاچی در . بونون طویلان واقع لری علمی بر تصفیه به ، بر تصفیه تابع طوق ، صوکره اولنری بر اصول آلتنده فلاسیک کتاب شکله قویق خصوصی بر تیشمه ایله ممکن اولوردی . بزده ایه تاریخی اولانلر ، مع الاسف دیدافتیک اصوللره مشغول اولما شلردر . بو شرط آلتنده بزده تدریس و تربیه نقطه نظر دن ایلری به سوروله جک تاریخی بولوناماسی قادر طبیعی طبیعی بر شی اولاماز ؛ اوزنه مکتبلر مزده ، لیسه لرمزده او قوتولاجق تاریخ کتابلر مزده بویه لر . بو نقصان آشکاردر که ؛ اصول

بیلکیزلکنده . یوقسه حسن نیتله مکتب کتایی تألیف ایدن ویا ایتک ایسته یی مدرس و معلم مز یوق دکلدر .

یوقاریدن بری سوبله دیکم وجه ایله ایشک اک مهم جیتی کرک لری ، کرک عمومی تاریخ ناصل برغایه اینچون تدریس ایدیله جکی تعیین ایتدک در . تورکیه ، عصر لره مدت قصر و تضییق ایداش برملی وجدانک خلاصه تظاهری اوکنده بر آز انحصار جی بر ملیتچیلک تعقیب ایتدک در .

بونن طبیعی برشی اولاماز . بن تورک یعنی ، تورک دهنلن اک اسکی ، اک شرفی اک جرهمی برملته منسوب ؛ فقط بکا بو تورک کیمی عصر لره حسن ایشدرمه مکه ، حتی تحقیر ایشدرمه ک چالیشه لیر . ایشته شو صوکرک اون بش سنه اینجند آ کتیرم که بن ، آتی عصر لری اویدورما بر عثمانلیک معلول عضویتندن بر جزء دکل . بلکه منشأ عاداتا مجهول اقلیم لره ، مجهول عصر لره وارن ؛ تاریخ اینجند دنیانک درت طرفی چاقالاندیران ، دوللر یارانان ، سلطنتلر قوران ؛ مدینتیلری بر برینه نقل ایدن ، مدینتدن مدینته بوکسه لرن مشلر ؛ بووک بر ملتک فردی م . بونی اوکره ندیم ؛ بونی حس ایتدم . بونی طاندم . تورک دیکله ؛ هله جمهوریتک تأسیسندن صوکره قلیمک ؛ اک درین برلرنده نه هیجان ویرجی ذوقلر طویورم بیلسه کز .

ایشته بنم تاریخم : بکا ایدیشه دوعرو داهای زنده ، داهای قوی یاشامق امیدینی ویرن برجه . فقط بنم بو تاریخم و بنم بو حله ؛ انسانیتدن آری مجرد برشی دکل . بن نه ارضده یاشایان وارشی یاشایان بر نك وارلرک ؛ انسانلرک بر جزئی ؛ بر عضوی م . تاریخ بنم اوغلو مه بو بیلکی ویرمه لی ؛ تاریخ بنم اوغلو م . بو دویغوی آشیلامالی ، بو واقعه نامه لر ؛ روزنامه لر ؛ معنایی وروچی اولمایان سوزلرله آق کاغد اوزردم کی قارایازیلر ؛ یعنی بوکونکی فلاسیق تاریخ کتابلرله پاییلاماز .

تاریخ ؛ ده موقرات جمهورجی بر ملتک مستقبل نسلی اینچون اک ای بر انسانی و ملی تربیه آلتی در . بو آلدن محروم اولان ، یاخود بو آلتی اک مکمل شکله دکلده عادی بر لوپوش شکله ده قوللانان بر ملت ؛ ده موقرات نقده جدی و قدرتی اولاماز . آمریقالیلر کبی اک جوق درت بش عصر لری بر موجودیتلری اولان اویدورما ملتلر بیله ؛ کنیدلر بر مضای یار ایتک لزومی آ کتیلورلر . فقط ممکنه . نهایت آمریقالیلر ؛ مستحسن بر بدعت قویش ؛ نهایت مدینتده اک بوکسک درجه لره وارمش اولما قله ماخیزلرک لرنک ، یعنی تاریخی لرنک آجیسی اونوغه ؛ کنیدلرینی اونوغه چالیشورلر ؛ بز اوپله یی بز ؟

صوک میرانی

« قایا لقرده کنه »

قایا لرک دیکنی باطما سین سانا دیبه قوشدم بلکه اولورسک کوکلو مه آنا دیبه ؛ اللرم بوناغما سین بر قیزیل قانه دیبه خنجریمی باغریه صابلا دم حیا سز قیز .

★

بن بر شعر قازادم کوردیکم منظره دن سن آلتسکی کیرله نك طویلاذیک قارادن ؛ ده شله جک دیمده او ، بیلا لنان یارادن خنجریمی باغریه صابلا دم حیا سز قیز

« کنیریم »

خیرچین فیرطینلره جیبالق باغریکی کرده صاللا بومر و فلرکی قادن دیبه هر برده ؛ کولسون آلا ی ایدرک یورده ککده کی درده سن « ایل » ، « فولاق ویرمه دوی باغریک سنی .

★

بیک بر رنگی هوسدر سنک قادن دیدیک کتیر دیبه آلدانوب بوللر ده بکله دیک کولکلی بر عشق اینچون . واروب ایلکله دیک کیم بیلیر هانکی کنجه آچشدر سینه سی .

« بر آقارانه »

باغریک « او » دیدیکی ایشله یی یاراسیدی قبه لک آنا سندن آرتان صوکرک میرا سیدی اونی سنکله کوردم او ، برکوکل یاسیدی سوکدم دامارلریمدن قایا لقره آدم .

★

وارسین سنک اوغریک عشتی طوتوشدرسون سنی بر امید بایسین ، سانابرخیال قورسون ؛ بنی ایل دیبه آسین سنک کوکله کده دورسون اونی صوکرک میرا نیله بن شعر مده یار آدم .

جهول نور

حتی لاتینیزه اولش سسکز اون قومک تصالبدن چیقان فرانسه بیله نهایت اون عصری بولامایان بر مبداء قدر صعود ایدم بیلیر . بز اوپله یی بز ؟ شرقده ، غربده ، شمالده ؛ جغزیده آراییکز . تورکدن اسکی ماضی ؛ تورکدن اسکی تاریخی برملته نادر تصادف ایدم جکسکز . فقط بونی بیلیمک ؛ بونی دویق و بوندن آتیزک نسللرینه تربیه بره نسلیلری جیقارقی لازمدر . ایشته بو حقیقه لره بن تاریخک ؛ بالخاصه علمی اصوللردن بحث ایتک ایتدورم .

لاظم نامی

فرانسوا ادبیاتدن نمونه لر : 1

ایلول کیسی

آلفرد دوموسه دن

بنم قولی آراکن در مانسز آلم ایچنده قیرلیدی .
برسنه صوکره ، وقت کیجه ایدی . یایامک
تولک اوزره بولوندیغی باتاغک باندنه دیز جو -
گشدم : باتاغک باش اوجنه سیاهلر که بنش
پتم کلدی ، اوطوردی ، بکا بر قارداش کی
کورونیوردی .

کوزلی اضطراب ملکری کی باشلره
مستغرق اولمشدی . باشی دیکنلرله مزین وربانی
برلده اوزانوب قالمشدی . ارغوان رنگنده
قانی وکسکین قیلینچی کوسکنده کومولوایدی .
بن اونی اوقدر خاطر لاشدم ، که حیاءک
هرآننده دایما و تکرار اونی طانیدم . بو ،
غریب بر خیالندی . هر برده کورد .

واقا که ، داها صوکره ، عذاب چکمکدن
بورولش ، تکرار حیاءه دوغق ویا بو حیاءدن
بوتون بوتون اوز قلاشقی ایچون . فرانسه دن
چکیلوب کیتیم ایسته مشدم . واقا که یو -
رومکدن صبر بزلانمش ، کیتیم ورا امیدازی
آرامق ایسته مشدم .

(پیر) ده ، (آه نین) اُنکارنده ؛
(رهن) نهری قارشوسنده ؛ (نیس) ده ،
وادیلرک اینیشلرنده ؛ (فلورانس) ده ،
سرایلرک اعماقنده ؛ (بریکو) ده ، قدیم
شاهلرده ؛ حزن انکیز (آپ) لرک سینه سنده
(جنوه) ده لیون ، (وه وهی) ده
یشیل آلا آغاچلری آلتنده ؛ (هاور) ده ،
بحر محیط قارشوسنده ؛ (ونیدک) ده ، صولفون
آق ده کیزک برضار چنی اوزرنده تولک کلدیکی
مهب (لیدو) ده ،

أبدی بر یارا ایله قانی کوزلری وقلبی
بوکنیش سار آلتنده ترک ایتدیکم هر برده
طویال ملاک آرقاسندن یورغونلغی سورو -
کلیرک بنی تحقیر و تزیل ایندیکی هر برده .
یابانچی بردنیاتک عطشله بلافاصله صوصاددیم

شاعر

مکتب طلبه سی ایکن ، بر آقشام ، تنها
صالونزده اویانچی دوروبوردم . ماصه مک
قارشوسنه سیاهلر که بنش فقیر چوجوق کلدی .
اوطوردی ، بکا بر قارداش کی کورونیوردی .
چهره سی محزون و مونس ایدی ؛ شمعدا تک
ضعیف ایشیقنده آجیق کتابده اوقومعه باشلادی .
وایرنه سی صباحه قدر . طاتی بر تبسمه ، بویله
دوشونجه لی قالدی .

اون بش یاشمه دوغرو ، برکون براورمانده
برفونده لقی ایچنده ، آغیر آدم لرله بوروبوردم .
بر آغاجک آلتنه سیاهلر که بنش برکنج آدم
کلدی ، اوطوردی ، بکا بر قارداش کی کورونیوردی .
بن اوکا بولی صوردم : اوبرآننده رباب
دیگر آلتنده یابانی برکل دنی طونیوردی . بکا
بر دوست سلامی ویردی . وایرم دونه رک
بارمقیله داغ تپه سی کوستردی .

عشق تخیل اولوندیغی یاشده ، برکون
اوطمه ده ایلاک ، عجزیمه آغلارکن یالکزدم ،
آتشک کنارینه سیاهلر که بنش بر یابانچی کلدی .
اوطوردی ، بکا بر قارداش کی کورونیوردی .
معصوم و کدرلی ایدی ؛ برألبله ساری کو -
ستریبور ، دیگر آلتنده کسکین بر قیلینج
طونیوردی بنم عذابدن مضطرب اولشه
بکزه یوردی ؛ فقط بر شقه دن باشقه بر شی
اظهار ایتمه دی و بر خیال کی کوزدن نهان اولدی .
انسانک چاقین وسفیه اولدیغی چاغده ،
برکون بر ضیافتده اداره افتاح ایچون قدیمی
قالدیردم ؛ قارشومه سیاهلر که بنش بر ده وتلی
کلدی ، اوطوردی . بکا بر قارداش کی کو -
رونیوردی .

مانطوسنک آلتنده ، ارغوان رنگنده بر
قاش یارچه سی قییمیلد آتیوردی . یاشنده
بر مرسیین دالی واردی . ضعیف قولی

هر برده دوشونجه مک کولک سنی تعقیب ایتدم .
ایچنده باشامادیم هر برده کوروش اولدیم شیلری
بشک چهره سی ویالانلری تکرار کورد .

یولرک اوزونلغینجه لایرینی آلتنه قویدیم
وبرقادین کی هینچ قیردیم هر برده ؛ یاباغی
طاقیلدی فونده لقمه بر اقان بر قویون کی
محرومیتی حس ایتدیکم هر برده .

اوبومق ایسته دیکم هر برده ، تولک
ایسته دیکم هر برده ، طویراغه غاس ایتدیکم
هر برده ، تولک اوزرنده ، سیاهلر که بنش برکنج
کلدی ، اوطوردی ، بکا بر قارداش کی کورونیوردی .

کیمسک ، آی بنم کنجک طیفم ؛ هیچ
بر شی بر اقایان زائر کیمسک ؟ سوبله بکا ،
کجدیکم کولکلرده ، بلا فاصله سنی بچون بویله
اوطورمش بولیورم ؟ کیمسک ، زائر مسکوت ،
بنم اضطرابلریمک دائمی مسافریمسک ؟ بو بر
یوزنده ، بنی تعقیب ایتک ایچون ، نه یاپدک ؟
کیمسک ، کیمسک سن ، آتیق اضطراب و کوز
یاشی کونلرنده کورون بنم قارداشمیسک ؟

خیال

دوستم ، بنم بابام سنکده بابا کدر . بن نه
ملک الصیانه ، نه ده انسانلرک اداری دکل ؛
سود لرک کیملردر ، یاشادیغیم بوجامولودنیاده
خطوله لی زویه متوجه در ، بیامم ،

بن نه آله نه ده شیطان دکل ، بنی قارداشک
دییه چاغیردیغک زمان ، سن بنی کندی اسمله
توسیم ایتدک ! سن زویه کیده رسک ، صوک
کونلرینه قدر ، بن ده اوراده اولاجم سنک مرار
طاشک اوستنه اوطوراجم یره قدر کیده جکم .

الله سنک قلیکی بکا امانت ایتدی . نه
زمان عذاب و اضطراب ایچنده قالرسک صیقینسز
بکا کل ، بن سنی بولده تعقیب ایدم جکم ،
فقط سنک آلکه غاس ایدم ، دوستم ، بن
عزت و وحدتم .

ناقصی : س. مظفر

تاریخی منظره

مرکزی اورویا و شرق مسند سی

دکلیدر ، بویوک حریدن اول بو حدود داخنده
بالچقا ، هولاندا ، المانیا ، اوسپچره ، اوستریا
و مجارستان ، بوسنه و هر سک ، قره طاع ، صرب
وبولغار دولتری اخذ موقع ایتکده ایدی . صوک
زمانلرده بایلان جغرافیالرده بالچقا هولاندا
بو میاندن جیقارلیدی . و مرکزی اورویا حدودی
جنوباً ساوا نهری و شمالاً شمال دکنیزی ایله
تحدید اولوندی و بو میانه دایماریده علاوه

طرواه

© © © © ©

نه بر خیال آردنده ، نه بر آمل یشنده
چولک اوجان قوشلری قاوان آتشنده
دوله یول آلیور قوملرده صیرا صیرا .

★

اونلر کی هر شیئه بیکنه صاحبلی ،
یترکه جوزولمه سین کاروانک هیچ ایباری
سوروکله لر اونلری ییللرجه آردی صیرا .

★

صاوور وکن قوملری سامک صیجاق نفسی
انکینی یاشدن باشه آغلانان بر چاک سی
دوله یول آچارلر قوملری یارا نارا

محمود نمیم

اولونیور . مع مافیه مرکزی اورویانک جغرافی
تشکلاتی اونک حقیله تعریف ایدلسنه مانعدر .
بو حدودی شوبله تعریف ایدلرده واردر .
« آلبلر مرکزی اورویانک محور بنی تشکیل
ایدلر . فقط بولنه آل طاعلرندن شمال دکنیزینه
قادر دوام ایدن یایلا و وادیلرک علاوه سی
لازم کلر . بوسورنله مرکزی اورویا چرچیه -
سی حصوله کلش اولور . »

مرکزی اورویانک جغرافی رولی ایچون
1917 ده بر کتاب یازان موسیو Hassinger
ایله برابر اولاراق دییه ییلرکه مرکزی اورویا
افلیمی معتدل و اراضی منظم اولان غربی

اورویا ایله افلیمی بری وار ضیعی عارضی اولان
شرقی اورویا آراسنده نهرلیله بالخاصه طونه
نهریله کجید منطقه سی بایان بر منطقه در .

مرکزی اورویا ناجی اوراندره کی تاریخی
تکاملله اوزور زمانلر ظرفنده میدان جقمشدر .
(قرون وسطا) ده بوکونکی مرکزی
اورویاده کی دولتر موجوددی . فقط بودولتر
بو منطقه ک مرکزی مرکزنده دکل حدودلرنده ، شرق

حدودلرنده برله شملردی . 16 نجی عصر دن
اعتباراً اوستریانک توسع سیاحتی و بونکه برابر
جرمان حرنی بوزندن لمانلق مرکزی اورویانک
بوتون شهرلرینه برله شدی . جزویت جمعیتلری
تشکیلاتنده بوجعیتک نفوذی آلتنده بولنان

ایالتلر میاننده مرکزی اورویا - ایلی کیمبور .
المانلر اداره سی آلتنده بولنان شهرلر ایله
المان ایالتلری صرسته یکن والمانلردن آریونلیان
بوغوسلاویا ایله پولونیای مرکزی اورویا دن معود
عد اولونیور .

18 نجی عصرده 2 نجی ژوزف آندی
اعتقاداتی تهر ایچون المانیاده بوتون مساعیسه
رغم اورالرده نفوذی اظهار و اسحنی نشره
موفق اولامدی .

مرکزی اورویا سنی تاریخی آتیق 19 نجی
عصرده اوستریا و - سیلا اختلافاتی دولایسینه
میدانه جقمشدر .

1849 ایلولک 26 سنده دیانک رسی
بر غزته سی اولان Wiener zeitung ده
شو سطرلر کورولمکددر :

« مرکزی اورویانک سیاسی و تجاری
جمعیتلری سایه سنده اوستریانک شما ، ایله جنوب
و شرق ایله غربک آراسنده و مرکزی وضعینده
بولومسند و فکری و طبیعی قوتلرینک هرخصو -
صده سربستیندن دولای بالاخره بین الملل
بویوک تجارتک مرکزی تشکیل ایتک صورتیله
مشکل موقعه دوشه جکدر . »

(مرکزی او دیا) یاسنی نظریه سی اوزون
زمانلر المانلرک توفیقیه یاشادی . عمومی حزب ائتلاف
دولتلیک غلبه سیله شیمیدیلک بو نظریه یی
اورتادن قالدیرمشدر .

حال حاضر ده مرکزی اورویا - سیاحتی اولمشدر .
فقط مرکزی اورویاده ینده دولتر موجوددر .
کونک برنده بولنرک تکرار مظفریت تأمین
ایدمه یجکری نه معلوم .

مرکزی اروپا قرون وسطا ده اولدیی کبی بوکونده پارچه پارچه اداره ایدلکده در. بورلده باشیان ملتلر اروپا عرفندن درلر. بو ملتلر حقنده بر جوق عالی طرفندن اوزون اوزادی به تدقیقات پایلشدن. تاریخاً اروپا ملتلری اوج بویک قاملییه آریلرلر: لاتین، جرمن، اسلاو. بو قاملیار اساسی تسلاته معروض قامامق صورتله بربرله قاریشمشدر. بعضی رلرده مدنیتک طبیعی جریایله بعضیلر به بعضیلر نه تمیل ایتیشلر، بر قسمی ده بو تمیله معروض قاملشدن. موسیو (ژول قامبون) بو وادیکن بحث ایدرکن دیرک «شرق ممیز اوصافی متعدد ملتلرک یان یانه موقع طرفندن عبارتدر. اوصورتله که عینی کیلو متر سرباهی بر اراضیده عصرلرجه برابر باشامش مختلف ملتلره منسوب قاملیار راست کلینر. بونلر بعضاً بربرلرینک خصمیدرلده. . . غریک ملیت جریایلی حال فعالیتیه کیبنجه بورلده ده قایتلرک حمایه سی دستورلرینک تطبیق ایسته مک صورتیه بر غلیاندر باش کوستر. »

ژول قامبون اسکسی آوستریا - مجارستان تشکیلاتنک بر مثال اولایله چکنی ده علاوه ایلر. بالعموم و افلرله برابر دییه چکن که اروپایک شالندن جنوبیه دوغرو بر خط منصف ترسیم ایدیکز. . . بورلده کوروله چک ارضک جوق مختلف جغرافی شکلری کبی بر جوق مختلف طبیعتلرده انسان جمعیتلر نه راست کلینه چکدر. 25 نجی شرقی طول دائره سنده یعنی (ویلنو و بوکره ش.) دن یکن بر خطک حدودنده روسلاشمش بویوک بر اسلاو کومه سی وارددر. بونلر هیئت عمومی سهله برغروب حالنده بولونمله برابر هیئت عمومی بی بر دولت شکنده تمرکز ایتیمشدر. مثلا اورتودوکس اولانلر بولوندیگی کبی قالیق قسمی ده وارددر. شالی اروپایده اوطوران آلمان مات و آنگلو - ساقسونلر پرو- تستاندرلر. . . و ژرمان لسانی قونوشورلر. . . جنوبیه لاتینلر و اودر. . . لاتینجه تکلم ایدرلر. دینلری اکثریتله قاتولیکدر.

شمال بروندن، یعنی اسوچ، فنلاندیا و روسیه دن یونانستانه و حتی بنغازی و مصره قدار اوزانان بر خط اوزرتده ایسه اساسلری بللی اوج مختلف جنسه تصادف ایدر. جرمان لاتین، اسلاو. . . بونلر دن باشقه، عرب، تورک و حتی زنجی عرقه منسوب مانلرله کورولور. . . بومتلر اوزرتیه یونان، لاتین، حرمان مدیتلرینک تأثیری متعدد نتیجه لر تولیدیه سبب اولمشدر. بر طرفدن اسلاو اورتودوکسلنی دیگر طرفدن لاتینلر قاتولیکلی نشر ایچون چالیشرلر. ژرمن حریف بومها، مجارستانه

Dante Allighieri

ایتالیانک الک بویوک شاعری اولان دانته 1265 تاریخنده بورانسه ده دوغمش و 1321 ده راوده اولمشدر. اصل بر عالییه منسوبدی. دانتنک دهاا چوقوکن پدیری اولمشدی. فقط، آننه سی اوغلنک تعلیم و تربیه سنه بویوک اهتمام صرف ایتیش و اونی ایتالیانک اوزمانکی عالمرندن و مهم حکومت آداملرندن عد ایدیان (برونتی لاتی) نک نظارت و تربیه سنه تودیع ایتیدی. دانته تحصیاتی پولونیا دارالفنوننده اکیال ایتیش، بالخاصه حقوق و الهیات علملری بک انی اوکره تمشیدی. بوراده، دانتنک کچ ایکن باشندن که چن مهم بر ماجراک ذکرینی فائده لی بولویور، چونکه بو ماجرا بوتون حیانتده ودها سنده بک مهم روالر اویتمشدر. بوسرکشت، دانتنک (به آتریس) نامنده کی پولوقو پورتیتارینک قیزی ایله طایشماسندن عبارتدر. دانته درحال بو کچ قیره قارش، بعضاً مفکوره وی، بعضاً ده جوق هیجانلی بر عشق دوبمش و اظهار ایتشیدی. (1290)

داخل اولق ایچون چالیشرکن فرانز حریفی ده پولونیا ورومانیا به کیرمک ایستر. بو منافعی مختلف اقوامی برکنله حالنده برلشدیرمه دوغرو بورویه ییله چکنی یز؟ بو سواله جغرافیا عالملی بالداخله جواب ویرلر: جغرافیون ظن ایتیشدر که مرکزی اروپا شالندن بالطق دکرینه، جنوباً آق دکرینه قدار کنیشه به یه رک بر منطقه عد اولنه ییار. دکرلر حدود وظیفه سی کوره بیلرلر فی الحقیقه تاریخاً دکرلرک حدود اوله رق بویوک رول اویتمشدر. معلومدر. فقط هر شیدن اول داخلی بر دکر اولان بالطق ایله آق دکر حدوددن زیاده کوزله بر نقل واسطه سی دکلیدرلر؟ . . . هر ایکسینک آله لی، یارم آله لی و بوغازلری وارددر. بودکرلرکنارنده اوطورانلرک قارشیمسندن کی آله لر بالخاصه نظر دقتلری جلب ایدر. بو صورتله دکر قارا ایله دائماً مناسباتده بولونور. . .

فی الحقیقه مرکزی اروپا داخل رهن ایله طونه ک برلشمسی و طاغیر آره سنده کی بوللری دولایسیله مکمل نقل واسطه لر نه مالک اولنجه دکرلر دوغرو ایتک بالطبع ایستر. . . هامبورغ شه تین، داتریغ لیمانلر نه مقابل، ترسته، فیومه سالنیک، استانبول بوللر نه ده صاحب چیقار. راقبورز.

HAYDER

قامباله بنوده واقع اولان محاربه به مظفرانه اشترک ایتشیدی. فقط بعض وحدانی سیلر دولایسیله دانته بیاضلر ده متایل کورونویوردی. چونکه بونلر؛ سیاه قوتلر نظر آدها از ظلم و شدید حرکت ایدیورلردی. 1300 سنه سنده عقد ایدیلن حکم مجلسته دعوت ایدیلرک فلورانس فی تسکینه چالیشمش و اوک آباق اولانلری نفی ایتدرمشدی. سیاهیلر حقنده اولدیی قدار بیاضیلر حقنده ده صلح و صلاح اقامه سی ایچون هر نه قدر معتدلانه حرکت ایتشده؛ بو حرکت بیطرانه و عادلانه سی کوزله فیلیک برادری شارل والوائک پایا بیقیوس طرفندن ایتالیایه دعوت ایدیلدی واهانتله سیاهیلر فلورانس فی ضبط ایتدکلری زمان، فاتحلرک ظلمندن کندیسی قورتاراماش و 1301 سنه سنده اصدار ایدیان بر امرنامه ایله دانته نفیه و بویوک بر جزای نقدی اعطاسنه محکوم اولمشدی، دانته به بو جزا، حکمک وظیفه سنک فی طرفانه ایفا ایدله مش ادعاسیله ویرلشدی. مسکنی تخریب و اموال و املاکی ضبط و مصادره ویر ایتکینی امرنامه ایله ده اعدامه محکوم ایدلش اولدیی ده ویریدر. دانته (1292) تاریخنده به آتریسک اولو.

مدن ایکی سنه سوکره اوله نمش و بش چوچنی اولمشدی. عالییه سی، فلورانس ده اقامت ایتکده دوام ایتدی وهر بر وجهله اندیشنک اولادی. دانته حقوق مدنیهدن ساقط بر حالده باشامقه قانلاش و ایتالیایه داخلنده شهردن شهره اضطرایی سیاحتلرله مضطرب اولمشدی.

ابتدا (وهروته) لتجا ایتش و اوراده (لالیونیو) اسمنده کی سنیورک مسافر برلکنه مظهر اولمشدی. وبلا آخره (پادو) ده مالا سیمینانک ژونده اقامت ایتشیدی. یدنجی هانریک تاج کیمک ایچون میلانویه مواصلتی، جوق حرارتلی بر (ژییه لک) اولان دانتیه وطنه عودت ایتک امیدنی ویرمشدی. فقط، یدنجی هانری هیچ بر نتیجه ویرمه یین فلورانس محاصره سندن آز بر زمان سوکرا وفات ایتشیدی. دانته بالا آخره وهرونده کی قانده لالانک نزدیکه عودت ایدهرک الک پارلاق و صمیمی مسافر برورلکنه نائل اولدیی حاله اثرلرله بو آجیقلی سرکشتنی شو صورتله نقل ایتکدن کندیسی منع ایدمه مشدر.

یازدقلری آراسننده شو جلاله تصادف اولونور:

سر باشقه لیک اککنک نه قدار آجی اولدییی و ونلرک مریدیه نلرندن جیوب ایتنه ک نه قدار مدمش بریول اولدییی آکلایه چسک. منقا حیاتنک صبرک سنه لرنده، بالخاصه، 1316-1318 سنه لری شاعر ایچون دیگر سنه لر دنده افضله اضطراب آورا اولمشدی؛ چونکه صره ایله تیرولده، غریبوده، مالی سباحتره دوام ایتک مضطرب قالمشیدی. 1319 سنه سنده (راوهن) سنیوری پلانوکیدونک اویته کلدی. حسن قبوله مظهر اوله رق اولونجه به قدار اغلب احتیاج اولنک نزدیکه قالدی. وفاتنده (سن فرانسوا) نک کایساننده کی کوچوک فرزندلر مزارقنه دفن اولمشدر، که بر قاج دفعه تعمیر ایدیان مزاری هنوز کوریله ییله چک وضعیتده در.

بر آز غریب اولان و معشوقه سی به آتریه عشقی ترنه ایدن (یکی حیات) نامنده کی اشعاری استثنای ایدیلر، دانته بو اثرلری منی اولدییی زمانلر ده یازمشدر. الهی قومدی دانتنک الک بویوک اثریدر؛ صوک مصراعرلری اکیال ایتهدن وفات ایتشدر. اونک دهاا آز مهم و مشهور اولان دیگر اثرلری شونلردر: لاتینجه یازلش سیاهی بخلری؛ یدنجی هانری لهنده یازلش (مونارشی) سی و ضیافت نامنده کی فلسفی اثریدر. دانتنک قالی اولومنی متعاقب (راوهن) ده آلتشدر. الهی قومده دینک صاحی دانتنک یوزو اوزون و سیوری و خفیفه بومه ایدی. کوزلری بویوک قاشلرینک کمری ایچنده برله شمش آتی درین بوروشقلرله قابلی وایکی قاشی آرا. سنه درین برچرکی واردی. آخری ابرونیک آت دوداغی بر آز قوتلی و دیشاری دوغرو چیققی، چکسی اوزون و شقاق کیمکلری ده چیققی ایدی.

دانتنک ژینوتو طرفندن ترسیم ایدلش بر پورتره سی فلورانس ده بارژللو سرائنده بولونمشدر. فلورانس ده کی (سه فروما) کلیسا. سنه ژینوتو طرفندن ترسیم ایدلش بر دیگر پورتره سی ده وارددر. فلورانس کایساننده دانتنک باشنده دفنه دالری وصول النده الهی قومه. دیسی طونار بر حالده بر رسمی وارددر. بو رسم، دومه نیقور انچه شقو طرفندن (1465) ده میدانه چیقارلشدن.

دانتیه عائد اسکسی پورتره لر آراسننده مورسه شه لی طرفندن بولونش مدالیار اوزرنده کی

رسملری ذکر ایدمه یارمز. فلورانس ده بولنوب پوژیو شهریه نقل ایدلش رده بوسی وارددر. اون بشنچی عصر ده نخته اوزرنده حک ایدلش بر رسمی ده موجوددر. اون دو قوزنجی عصر ده ایشله نمش بر ایتالیان نابولسی اوچونجی نابولونک اسکسی موزه سنده معشوقه سی به آتریسله برلکده دانتی تمیل ایتکده در. عیبی موزه ده دورین نک سرابندن کتیرلش بر نابولسی وارددر، که اون بشنچی عصر ده فینلامانی بر آرتیست طرفندن پایلیدی ظن ایدلکده در. اوقسغورده، دوریشل قوله ژنده کی وازینک نابولسی دانتی به تراق قوالقاتی، بوقایی، سینو، پیستویا، غوی وازاری، ایله برلکده کوستر مکده در. (رافا. نل) دانتی ایکی شاه اثرنده تمیل ایتشدر. دانتنک چهره سی عصر مرک بر جوق صنعتکار لرینی جذب ایتشدر. مثلا، فرانسه ده کی (دانته و ویرژیلی جهنمه) وضعیت تمیل ایدن دانتنک قایقی، دانته و معشوقه سی به آتریس، ریمنی و پاولو فرانسوانک خیاللری دانته و ویرژیل کورورکن، دانته و معشوقه سی به آتریس و ویرژیل الهاملرله شعرلری یازارکن، دانته (ده وهرنده) دانته (شان ایلزده) دانته و ویرژیل اعراف کنارنده. . . بوکا مائل دهاا بر جوق تمثالری فرانسه ده، آلمانیه و انکلترده بولونقمده در. ایلری ده، قرون وسطانک بو الک بویوک شاعرینی مختلف جهتلر دن تدقیق و فرصت بولنجه مهم پارچالری ایتالیانجه دن نقل ایدمه چکن.

ALI RIZA

اقتصاد دوری

عمومی حرب؛ رجوع اقتصادی، اجتماعی، دستورلری آلت، اوست ابتدی. حربند صکره هر ملتده؛ یکی عقیده لر، فکر لر، دو- شونجه لر دوغدی.

یکی یکی نظریه لر چیه دی بونلرک بر چوقلری موقع تطبیق لر بولدی.

مملکتلرک متفکرلری — ذکاواراده لری درجه لر نده — بوردلرک موازنه بین ملییه ده موقعلری ترصین و تقویه قوبولیلر.

عالملر یکی دویغو و مفکوره لرله مملکتلرکک عئنه لرینی برلشدیره ک محط اراضارایدیورلر. حال حاضر حیات اقتصادی سنک کوستردیکی ائزم یورویشلری؛ کندی شرائط اقتصادی لرینه ترقیق ایتدیبره ک یولار بولمده درلر. عینی زمانده نتیجه لرینی آلیورلر.

ینه حرب عمومی؛ مختص سلطانلرک، فرالارک ایمر بالیزی ایلدیردی. آرتق باج رسلری یاغما، غزوه دورلری فراجلر، اقتصادی لر صافیلر، دوری مقابلی سعی و عملی اولارق. . . ثروت الده اتمک اصوللری باشلادی.

یکی دور ملی دویغیه، سعی و عمله، عزم و ایمانه طیانمده در. ملی حاکمیتلرک فی، اقتصادی اجتماعی، قوتلرک آنکلیته استناد اتمکده در. هر اوج قوتی صاغلام ملتر، حاکمیت سیاسییه ک قدرت و قوتنده کی لئی آ کلامده درلر. یکی اساساتی قبول ایدن متفکرلر، فنک

علمک اقتصادک یورومسی ایچین، خرافه لری دینی آنکلیری، پارچالامده، انسانیه تاریخک نقللری دکل عقلک علمک فنک قطعیلری کوی- سترمکده درلر.

عرقلرک بقالری ملی حاکمیتلرک قوتنده بولمده ملی حاکمیتک تقویه سنه ائزم خصوصاتی تعقیبک الزمیتنده آراممده در.

هر علمک سالکی هر مسلکک متخصصی هر فنک متبحری بالکیز پوردی، ملتی، ایچین دوشونمکده در.

بونلرک غایه لری ده بورده مششوم حرب سنه لرینک براقیدی رحنه لری تعمیر، صسوک دورک اخلاقیات واجتبیات اوزرته بادیفی تعدیلات و تحولاتی تدقیق و تعمیق ایدره ک اداره، اقامه، تطبیق اصوللریه یکی وضعیتلر بولمده در. هر مدنی مملکتک متفکرلری، ملتک دنیا یورویشنده کی موقعی کورمکده در. بو یو- وویشه کوری کورینه دکل؛ صحت، فن. زرات؛ تجارت؛ حرب؛ کوزلریله باقیورلر.

کوره رک و کوردیکی بیلهرک مدنیته ک یکی مفکوره لرینه نظر املتریه. براسقامت وریورلر. مملکتده کی وضعیتی یا ککش کوروش؛ قابلیت هضمیه سنی قاواراقسزین تطبیق عکس تأثرلر بادیفی شبهه سزدر. اسکی عئنه لرک؛ خرا- فه لرک مناسزلغنی آ کلامیه جق درجه ده سویه- سزک؛ ترسیه و تحصیل دارلنی؛ مسلک متخصصلرینک فقداقی؛ حرب بوقسزانی؛ انقلاب لیده لرینک ضعیف اراده و ایمانی اوله لر؛ برطاقم اطاردسزلقلر؛ موازنه سزلیکر وجوده کتیرمکده در.

بعض مملکتلر ده انقلابلرک کوری کورینه تطبیقک عدم موقعیته سوروکلمه سنک سببی بونلر ده آرامیلدر. ذکای بشر دینی، اسکی عئنه لری خرافه عید ایدیور. کندی تطمین ایدره ک یکی پره نسبلریکی ایمانلر آرایور. یکی رسوللرک اجتهادلرینک کندی تاریخنه اقا راته رینه اومه سنی ایسته یور.

زرافکرلر یوکسلمکده مدنیته ایلره مکده در. انسانلده هر کون یی آرزولر دوغمده و یکی املار اویاغمده در. یکی دوشونجه لرک دوغیه؛ آرزو واملارک وجوده کله سی ایچین ده احتیاجات آرمده و بو احتیاجاتی تطمین ایدره ک سعی بشر تکاملات عصریه ایله متناسب برشکله فته علمه شدله صارلمده در.

عمومی تاریخی تدقیق ایدله کوره کجکزه؛ طاش دوری، طونج دوری، واخل. . . رجوق دورله منقسمدر.

بووک حربدن صکره وجوده کلن بوصوک دورده یکی بر دوردر: [اقتصاد دوری] بوکی دور؛ ملترک اخلاق و طبایی، سحیه وعزم ایمان، اراده لری اوزه رنده مهم ایزلر یایارق یورومکده درلر.

بو دورک ایلاک سالکلی؛ ماضی ده کی شرفی تاریخلری. . . استقباله ده باشاق ایسته ین ملتردر.

اقتصاد دورینک چیزکیلر نده معلوماتی دماغلر، ذکی کوزلر، دوراندیش فکرلر ایله یوروین عرقلر وار.

بو دور بر جوق ماضیسی اولیان ملتره یکی ماضیلر حاضر لامده؛ اخلاق، دوشونجه امل و غایه انسانیت خطرلنده یکی یکی بحرالر آچمده در. بشریت، انسانیت خلق مفهولری آراسنده ثروت و قوت کمال عظمتله حکم سورمکده در.

عامیه، فکرجه، ثروتنه یوکسک ملتر تعالی و ترقیه یورومکده درلر.

مملکتلرک قیمت ودرجه سی، ثروتنه اولچولکده [مادی و معنوی ثروتلری مقیاس اولارق قبول ایدلمکده در] ثروتلرک مقیاسی، یاره لرینک استقراری، فائضلرک چوقانی، آزلانی، ادخالات و اخراجات رقلری آرمه سنده کی فرقلر در. مقتصدلرجه غیر قابل انکار بر حقیقت دهاا وارک: آرزوق و برکی سیسته ملری، کوسروکلر حمایه اصوللری، انحصارلر، حکومتلشدیره شکلری. موازنه لرده بر موقع طومتمده و یابونلر صنعی تدبیرلرله طومتیرلمده در.

بونلرک عکسی وارد اولمده و بونک نتیجه سی ده حیات بایلمی، فیزولوژیک سقوطلر سقالت اعتماعیلری دوغورمده درلر. اساس اعتباریه: اقتصاد دورینک اک صمیمی رهبرلری ایستانتیق در، خسته لک ایلاک و فطقی تشخیصی یایان متخصص دوقوردر.

حقیقی کوره رک هر درلو تأثیردن عاری، تمیز بر دویغو ایله پایلان ایستانتیقلر یوکسک ملترده مدافعه ملییه بوجه لری درجه سنده اهمیتلی طانیشمده در.

ایستانتیقلرک مناقشه و مقایسه لری ساتیم- لرینه قدر طونلمده در.

هر مملکتدن نه کیریور، نه چقیور؛ قیمت و طون مقدارینی استحصالاتده اک اوجوز الده اتمک ویا ادخالاتک بر قسمی بعدالاصلاح اعاده ایدره ک فرق ثروتک درجه لرینی، رقیب مملکتلره نظراً دهاا اوجوز، دهاا نفیس، دهاا کوزمل استحصال ایدره ک، موقعه موفق اولق، ادخالات رقلری اخراجات رقلرندن دهاا دون بر موقعه قویق در. عیجا بر مملکته مختلف ملتر معمولات و محصولاتندن نه لرک یور؟ او مملکتک عملی اقتصادی دوشونجه لری نه در؟ اقلیم مساعدمیدر، محیط موافقمیدر، فن نه درجه لرده او ایده نفوذ اتمشدر؟ یا باجاق قول یایدیره جق دماغ ایشله به کج سرمایه ک فائضی مساعدمیدر. بونلر او مملکتک مسلک متخصصلرینک دماغلر نده وجوده کله دن مرفع تطبیق بولورسه. . . معالاسف آجی نتیجه لرله قارشیلایشه جفی شبهه سزدر.

بونک ایچون مسلک عالملری، ایشک متخصصلری اقتصاد رهبرلرینک ده مملکت، محیط و طبیعتک چیزدیکی قانونلری اهمیتله کوز اوکنده طومتسی لازمدر. بوقسه یوقارده عرض ایتدیکم شکلده نتیجه سی وخیم و عقیم اولور.

حقیقی توانی

صنعت عالمی

هیچ شبهه یوق که، مدنیته اک بارز علامتی صنعت دویغوسیدر. افول ایش قوملر حفته تاریخ صغیفه لری آرمه سنده بر تدقیق یایارکن مدنیته نه درجه ایلرله مش اولدقلری آتجق براققلری صنعت اثرلرله آکلابورز. نینوا سیرایلرینک معماریسی، هیکلرله، رنگلی طوغلالرله پایلان تزییناتی؛ بابلک عتشم بنالری بوکون بزه آتوری و بابل حقتک مدنی رتبه سنی بونون وضوحیه کوستریبور. اسکی یونانلیرک یوکسک مدنیته بزه سویله ین اک بلیغ آغیز معماری، هیکل تراشی اثرلرله، انقلاب فیرطنه لرندن قورتیلوب عصرلره قادر یایدار اولایلن آثار قلمیه سیدر. ینه عینی قومک برشعبه سی اولان ترموبیل قهرمانلری بووک بر وطن پرور اولفله نیجه شایان اولسه ده مدنیته صیره سنده آتله لیلرله قیاس قبول ایتن درجه ده کهریدرلر.

ینه تاریخ بزه کوستریورک؛ عسکر، وطن پرور، حسور، قداکار نه اولورسه اولسون، برکون کندیسندن دها مدنی اولانلره بوبون اکک مجبور بتمده قالیور.

صنعت دوقک محصولیدر. ذوق اولمایان بر فردک باشماق حتی یوقدر. اوزون عمر یاشماق دیمک ده کیلدر.

حس ایتکسزین موجود اولق، جبری بر عمر سورمکدر.

بربارجا علاجله سته لرجه جورومه ین برمومیا ایله، یاشایان بر آدم آراسنده نه قادر فرق وارسه صنعتک ذوقی حس ایدن، بر تابونک، بر هیکلک قارشیننده هیجان دویان، بر شرک معناسی، بر موسیقی پارچاسنک آهنکی ایله کولن و آغلایان بر انسانله، صنعتک ویردیکی بدیی هیجانی هیجانی دویغسزین غریزی برحیاتی سوروکله یوب کیده لر آراسنده ده او قادر فرق واردر. ایشته یاشایان تولولر دیمکه لایق سیالر حقیقه بونلردر.

بر مملکتده صنایع نفیسه نک انکشافی ایچون خلقک، آرزوق، صنعتدن آ کلاماسی لازمدر. عمومک توجهی صنعت عالمی ایچون بر محیط تأمین اتمکجه حقیق صنعت آدمملری بتمشدرمک امکاتی ده یوقدر. آج براقیلان صنعتکار البته اوچوراق زمین اوزرنده وزون مدت ثبات ایدره من. بدیی ذوقک نقصانی باله کس (خاشاک صنعت) دیمکه لایق نوره دیلر بتمشدر. قایا مزاز طاشلری اوبانلرک ترجیح ایدلیدیکی برده واقف بر هیکل تراش آچ قایلر. دیوارلر ده

عصره اعتبار

فکرلر، ایکنجی سنه سنک ایلاک

نسخه سنی تقدیم ایدره کن بر بارجه کجیکدیکندن دولانی عزیز اوقویو- جیلرینه حقی معذرتلری ده عرض اتمک ایسترز.

1 — فکرلر کچن سنه دن دها مکمل بر شکاده جیقمای محترم اوقویو جیلرندن زیاده ایستر. اونک ایچیندر که آرا ده کون غائب ایدره ک بو، اوغورده اوغراشمشدر. بونک نتیجه سی صیرایله جیقا جق اولان دیگر نسخه لرینک کون کوندن مکملله- شه جکی قیدیه ثابت اولاجقدر.

2 — دائماً معلوم اولان کاغذ بحرانتک ایکنجی سنه نهایتنه قادر ازا- له سی ایچون چالیشمش و موفق اولشدر. بوسبیله فکرلری معذور کورمه لرینی محترم و عزیز اوقویو جیلرندن رجا ایدره ز.

فکرلر

فکرلر بومقصده (صنعت عالمی) ستوتی آچبور. هانکی ملته منسوب اولورسه اولسون عالم شمول شخصیتلردن بوراده بحث ایدمک. ممکن اولدییی قادر آجیق، هرکسک آ کلابجی بر طرزی محافظه اتمک ایستیورز. بوکون بر رسام، یارب برهیکل تراش، او برکون بر موسیقی شناس، یاخود دوغورودن دوغوریه بو صنعتلر اوزرنده کی فکرلر مزای بلا غرض سویله به کج. مقصد منر هیچ بر طرزک، هیچ بر شخصک له ویا علمداری اولق ده کیلدر. اونی پشیناً سویله یلم که، صنعت حسیله اک صارصاق بر آدم آتمش بیچاره لر بیله بزجه میجلدر؛ بترکه، صنعت عالمه آتیلق ایچون روحنده بر هیجان دویمش اولسون.

بوکیلره اک بووک توصیه می مغالو- مانیه طونیلدما غایت ایتله لیدر. تعظم و تکبر صنعتی تولدیرن اک مؤثر زهردر.

کمال اینی

برباد (فرسک) لر یایان بادانا جیلرک یاشادیی بر محیط رساملری اولدورور. دولکرافه لرینک حرمت کوردیکی برلرده معمادلر یاشایماز. قهوه چالغیلرینک بوزوق آهنکی آراسنده (ویرتوز) ک سسی قیصلیر.

یکری سینه یاتین برزماندن بری استابولده چالیشان رساملر جمعی بر جوق ذواتک دلالتی هتی، تقد، علماً معاونتی ایله محیطی توبرده اولدجه موفق اولمش و صنایع نفیسه برکی نامیه سراینده، آقرمه ده هر سنه آجیدی سرکیلرله رسم و هیکل تراشی حقتده بر ذوق ملی او یابدیره ده بووک بر غیرت کوسترمکده الان بردوامدر. فقط بوبله تک بره سسه ترکیه ی قوجه بر ماتک بدیی دروغرستی یوکساتمکه البته کافی کلز. ایکنجی درجه ده اولان مرکز لرده ده بر فعالیت کورومعه لیدر.

ازیرده بولتان رساملر بو نقصانی ادراک ایدره ک بر جیت تشکیل اتمشدر. بوجیمتک سسی مشکور اولایامک ایچون ولایت، بلدییه و مملکت اغنیاسنک معاونتی لازمدر. بوقسه فضولینک بدییکی کبی (پتدیکی برده یتر.) یکن سنه بونون رساملرک اشتراکیله تورک تورک اوچانی مشرته آچیلان سرکی هان هیچ بر صایتش یامادیی کبی اوج صنعتکارک بوسنه تورک اوچانده آجقلری سرکیلر ده عینی نصیبسز لکه مظهر اولیلر.

بوسرکیلر ده اولدجه قیمتی اولان رساملر ده واردي؛ بناء علیه توجه ده کردی. اوبله ایکن صنعتکارلر تابونلرینک نقلیه اجرینی ده سینه به چکمک فلا کتندن باشقه بر شبهه مظهر اولامادیلر.

بون خلقک صنایع نفیسه یی تماماً ادراک اتمه سی هیچ بر مملکته نصیب اولامشدر. فقط آ کلابلر اکثریتی تشکیل اتمه لر بیله چوغا مالیدرلر که، باشقه لرینه بوباید فکرور بر سیاستلر. خالقک صنعتله استیثاس کسب اتمه سی آتجق کورکوسنک چوغا لماسیله اولور. سرکیلر، موزهلر بوباده اک بووک عاملدر. منقلرک باشایچه وظیفه سی بو اثرلرک صنعتکارانه قیمتی حاز اولانلری آبرمق، اونلری موشکافه تدقیق ایدره ک خلقه آ کلامق، خلقی بتمشدر. مکدر. بوقسه «سرکید» اوشک ایچندن، تکنیک یوقدی «دی به رک، ایشک ایچندن، تکنیک هیچ برکله ده سویله مه دن جیقمق دهاا ده کرسز بر تنقیدر.

صنعتک شیمییه قادر کیردیکی مرحله لری آ کلامق ده ده بوباده یازی بازارله متوجه بر وظیفه در.

بر باز خاطره سی

- مامدك نوط دفتر من -

12 محرم

شهرك كورولتولی حیاتی ، آرتق بی صیغه باشلامش دی . بسط بر حیاتی و آسوده بر استراحتی ، هر شیئه ترجیح ایدیوردم . نیزه مک بر باغی واردی . بو باغه چکله جک ، اوراده کنده بی دیکله مک مساعد آسوده بر استراحت گوشه سی بولاجدم . بوکون قراری ویردم ، بر آراباه برلشدم . باغک بولی طوتم .

اوزون شوسه ولک کنارده بر دره ، حزیں بسترله چاغایه رق آقوردی . ایلریده بر قاغی آراباسی ، سنه لک بویتنم نوکنم اضطرار بلیخی طاشیورمش کبی ، ایکله یکله قارشیکی بوقوشی طیرمانیوردی . دها اوزاقلده ، بر قوالک دردی سی ، داغدن داغه عکس ایدیوردم . شهردن باغه قادردوام بدن اوج ساعتک بر آرابا یولیجلی ؛ بر آن ایچده ، بی بوکنش اوولرک ، بو یوکسک داغلرک خواباداردوشونجه لبته سوق ایدی .

23 محرم

باغه کللی ، سسینم سدا سز بر حیات کچر یورم . بو حیانتک منزویلیک ایچنده ، هر صبح ایرکندن آوه کیدیورم . بو آو کزینتیلری بی فضله مشغول ایدیور .

کون یکدیجه ، اوزرعه بر عطالت و رخاوت چوککه باشلادی . بو یالک زلفک اوصاف و برن محرومیتلری حسن ایدیورم . آوله مشغول اولاسم ، بوسبوتون ایچم صیقلاجق . آقشام آصا دالیرک قوجاقلادی چاردا . غک آلتنده ، کنیش بر قاپیه اوزاندم . صحرالی ، ایرماقلری ، وادیلری دهرین بر ایصنلق قاپلامشدی . بوواسع سکونه دالغین

دالغین باقیوردم . اوتهدن بر آتایی سنی ایشیتدم . باشی ، او طرفه چویردم . کنج بر قادیق ، بزم باغدن چیقیدی کوردم . اندامی وطوری فنا دکل . آرقاسندن باشلی بر قادیچ چقیدی . یاغدن یکدیلر . بولری ، آقشامک اسمر کولکله لری آراسنده قایب اولونجهیه قادار ، کوزلرمله نقیب ایتدم .

کیجه نک قاراسلغی چوککه باشلابوردی . فقط بوراده ، بو تنها برکوشده ؛ بو کونکی قادار یالکز قالدیغی خاطر لیه یورم . دوشونجه لریمی تحلیل اتمکک جالشیوردم .

هنوز ماهیتی آ کلامادیم بر تأثیرک آلتنده سند . لهرکن ، تیزمه نجره دن بکک سسلندی . بو آقشامکی دوشونجه لریم ، بکا بکیده اونوتدیر . مشدی . برمدن ایسته مه راک قالدیم . صوفراده ، بینه باغلرله عا د بر موضوع آچیلدی . تیزه مک ؛ کلدیکم کوندن بری ، بکا دیکلرک ایسته دیکی بوناغلر بدن و اوزوملرندن ایچمه بر صیقیتی باصمشدی . تیزمه بو بیتی قایتمق اوزره ، آقشامکی کیدهن مسافرلری صوردم :

— یاغزده کی باغده اوطوران اوقاف مدیری مرحوم حسام الدین بکک عالمه سبله قیزی ، دیدی . بوزولملی قیزک قوجه سی ، دها یکن سنه تیفودن وفات ایش ، قیزجیز جوق اوزولشدر . بویاز بونک ایچون بورایه هوا تبدیله کشلر . تیزمیدن دها زباده تفصیلات آلاغه قاقیشاق ، بک مناسیت سز قاجاچقدی . بلکه ده شبه له نه جکدی . نه دن ایسه بو حسام الدین بکک کریمه سی ، کوزلریده توتمه ک باشلادی . بی او اوزون دوشونجه لره سوق ایدن سبیلری ، شیمدی دها وضوحله آ کلامه باشلامشدم . ایچی بر قورد بیوری . آرتق بو ایشیز ، کوجسز یالکز لقلره نهایت و یرمک زمانی چوقدن کلشدی .

24 محرم

یاغزده کی قومشومر حسام الدین بکک کریمه سنی کورمک ایچون هیچ بر فرصتی قاجیر میورم . آوه کیدرکن باغلرینک اوکندن یکپورم . حسام الدین بکک کریمه سی ، غالباً طووق مرافقسی اولاجق . اونی هر صبح ، طووق کومسنگ قایسینده ، طووقلریله بر آرز فضله مشغول اولدیغی کوریورم .

بو صبح ایرکندن اودامک نجره سنی آجدم . بانچورلرک آراسندن ؛ ایچ کوملکیله صاچلری داغینق بر حالده ، بینه اونی طووقلرینه یم ویرکن کوردم . بو منظره ک بونون فقراتی کوزدن قاجیر مامق ایچون ، کنده سنی دقتله سیر ایدیوردم .

بیلم ناصل اولدی . المدن بانچورک پروازی قوتولدی . وقانادری آچیلدی . کنده بی بومشکل وضعیتن قورتارمق اوزره نجره نک کنارینه چکبلدم . او ؛ باشی قالدیردی ، نجره مه باقدی ؛ کولومسیرک ایچری قاجدی .

15 آغستوس

رؤیارعه کریمه مکک باشلایان بو حسام الدین بکک کریمه سی ، بی لزومندن فضله اشغال اتمکک باشلادی . کیجه لری کچ وقت یاغزده فیرلا یورم . تعقیب ایدمه ک خط حرکتی تعیین ایدمه مکدن متولد ، بر عذاب واضطرار ایچنده قیورانیورم . کونلرجه دوشونکدن صورکرا ؛ نهایت قراری ویردم ، اوکا شو مکتوبی یازدم :

« خانم افندی ؛

« هر صبح طووقلریکزه اراز بیور دیکر شفتق و توجه کزی کوردکجه عادتاً قیصقاعمه باشلایورم . بو توجه کزک بر قسمی ده بو عاجز بر زوالی به ابدال بیور سیرکزه ، نه قادار ممنون ومندهار بر افش اولاحق سکز ... حرمتلریک لطفاً قبول بیورلسنی رجا ایدرم ، افندم . »

صبح قارا کلغنده ، بونلرک باغه قوشدم . بومکتوبی ، طووق کومسنگ قایسینه یایشیدرم . اودامه دوشونه ، بوسباحکی اویاندم قومدینک ناصل بر رزانه منجر اولاجق دوشونوردم . باواش باواش ؛ بویاندمدن عادتاً پشیمان اولغه باشلادم . فقط کونش دوش و اورتاق آیدنلاشمشدی . شیمدی قومشومرک باغه کچوب اویاندم کاغدی آتق ممکن ده کلدی .

آرتق اوق یانیدن جقمش وایش ایشدن یکمشدی . طالعمه تسلیم نفس ایتکدن باشقا ، ییلاجق بر تدبیر قالمشدی . حسام الدین بکک کریمه سی بو صبح بر آرز کچ چقیدی . کومسنگ قایسینده کی مکتوبی کوردی ، و آلدی ، اوفودی .

بو مکتوبک نره دن ، کرب . کومسنگ بو قایسینه طاقی قانش اولدیغی آ کلاشدی ، کاغدی کولرک آلدی ، آو جلرینک ایچنده بوروشدیردی ، و ایچری کوردی .

21 آغستوس

حسام الدین بکک کریمه سی بیره خانمه تشرف ایتدک . حق دوستلغیزی ایلرله تدک بیه ... بعضی کیجه لر ، بر لکده کیزلیجه قورویه چیقورزه ؛ متجسس نظرلرندن اوزاق ، پاس باشه یالکز قالیورز . کچ وقتلر دورکن ، بهر نه کده رین بر حساسیت کوسترن تما یلرله آریلایورم .

کوجوک بر قیولیچیمک آتشیله هر زمان پارلامه حاضرلانا بوعشقک ، بو تدبیر واحتیاطلر ایچنده دوام ایدمه یه جککی آ کلا یورم .

8 ایلول

دون کیجه ؛ قوروده ، بهر نه ک حرارتله یانان لری آووجلرم ایچنده صیقدم . حسلر منک بر بریمزه دها زباده یاقلاشدیغی کوریوردم . نهایت ، مقاومت ایدمه مک . کوندن کونه بزی تسخیر ایدن عشق قلرلری آراسنه ؛ کنده یزی ترک ایتدک . بریزدن قالدیغیز وقت ؛ آی باشمنک اوستنده طاقی بر تبسمله کولومسیر ، و بزم بوجیانیزی تسعید ایدیوردم .

عبداللہ نافذ

صیر ناشیق ...

« بر مکتوبدن »

« ... مادام که بشایه می زما ر دیه بر اولویه ووردق ، و مادام که بو طارقی نک آغیر طرفنی عمر سورمه مزده بولویورز . اوحالده اوکا چکیامز دیکله فضله و بیلمه یین بر شی سوبله میورز سوکیلی . بر برینی تعقیب ایدن و آدملر نده هیچ بر فضله اقی و آ کسبیکلک کوستره یین کونلر و کجه لره باقی ! . نه قدر یکسقی دکلکی ؛ یالکز زمانک سنه دیه ووردیغیز اولچوسنده درت رنگلی درت موسم دیه آییبر . دیغیز عینی ده کیشیکلر وار . اوحالده سنک حیانتک بر مدت ایچون بو فاصله سزده کیشیککی تعقیب ایش نه چیقار ؟ معافیه سن بونی ده خولایی وشاعر کوزلرکله کورویور ، بویکسقله کندی شعریکک اسلوبله « انتظام » دییورسک . و سن بو آهنگدار « انتظام » کوکول ویریورسک دکلکی سوکیلی ؟ .

— نه کوزمل ، نه کوزمل ، دییورسک .

نه اولور بزلرکده حیانتزده بویه بر انتظام اولسه . و صورکه ایکی کجه صیره به چقان عینی بیکی بر اولچونخی کجه اوکک قویسلر ، اوفینه می بو ؟ . دیدیکنی هیچ دوشونورسک ! ساکا الک نمادی ، کنده یسندن الک چاقو بیقیلان بر مثالی کوستردم . یا حیانت ! . اونک مطرد ، بر ساعت کبی تلقیاره کوره صیقچی و آ کلند بریچی زمانلری ؟ .

بن سنی آ کلامادم نکار . سن اولیه تحفکک !

بورلویورسک نکار ، جوق طاتلی ، جانه یانین خیالرک وار . یالکز شو قوروتولریکی بر یارچا بر اقسه ک . . . اولیه دوشونجه لرله قیورانیورسک که سنی حق سز اوزوتولر ایچنده کوردکجه بنده اوزولویورم . سنده مرضی بر دویغو وار . صریض جوجوقا سکابن نه یازایم بیلمم که ...

باق ، صورمق ایسته دیکم بر شیشی ده اونوتویوردم . هانی سنک بر شاعرک واردی . سنی هر صبح واپورده بولویور ، ساما مکتوب

کوندیریور حتی سنکله کوروشویور و سنده اوکا صیرناشیق دییورسک . اونه اولدی شیمدی ناصیل سکز قوزوم ؟ سراق ایته قیصقانچاق حسارم قابارماز ! نه اولور بر آرز آ کلات ! هر حالده شیمدی به قادار احبابله کز ایلرله مشدر . کیم بیلیر زوالی کیجه نه دلی دلی امیدلر و برمشکدر . اوشاعرک وضعیته کل ده سنکله بر ابر کولمه نکار . فقط بیلیریمسک سوکیلی ؟ هجینم اولدینی ایچون ایکنه ی بر یارچه ده کنده باطریق ایسته دم . یا او شاعر بن اولایدم ! او سنک صیرناشیق دیدیکک و کوکلی خنجرله دیکک کنج شو شیمدی سسودیکک و حیانتکی کنده یسنه باغلادیفک بن اولایدم نه اولوردم ؟ . . . کسورم نکار ، بویه شیشلری دوشونک هیچ ده طبعیم خزیی دکل .

عقلمه بر معذبلک کلدی . بیلوریمسک نه دوشوندم . هانی سنکله طایشامرک عرفه لر نده ایدی . بر قاج کون صیرا ایل سنی کوزلرمله منتظماً تعقیب ایشیدم . نچا اوقتده شو شیمدی شاعر و یردیکک اسمی بکاده اضافه ایشیدمک ؟ شاعر بو ایشده ایکنه یی قالیور نچا ؟ .

تحف دکلکی نکار ، مکتوبکی اوقورکن سنک قارقانورینی چیزدیکک شاعری خیالده جانلاندیردم . مثلاً شیمدی صبح ؛ تعریف ایتدیکک کبی سکز یکرمی واپوری . بکم کورکته دهر . آلتنده فرانسیزه بر غزته وار . مجموعه لرده مرافقیدر ، اونک ایچون یاننده بر اقدینی حاصر شاقه سنک آلتنده بر قاج دانده مجموعه واردر . بعضاً کورلک قولاندیغی سوبله یورسک . بن اونی شیمدی کوزلکی حالیه تصور ایدیورم . واپور ، سنک بولوندیفک اسکله یا ناشیور . او ، شیمدی هیجان ایچنده در . مطلقاً سنی کورمک ایچون باشی اوزامشدر .

آوزمه نکار ، شو شاعری آوزمه ! . هم نه چیقار سنده بر یارچه آ کلنمش اولورسک .

شیمدی پساپورطنن ایکمکزده ایدیورسکز . آرا کزده کی مسافه یان یانه دکل ، فقط اوقادار یاقین . سن بر معناد وظیفه ک بولی طوتیورسک طبیعی اوده وظیفه سنه کیدیور .

هر حالده کونک افتراقی اونک طرفندن بر چه ور یله سیله نه ایله تیر ، و او ، سنی صوک کوردر . شک جانلی و تازه تخیدله احتمال سنده له برک بولنه دوام ایدر . شیمدی سنده دوشوک وحق ویر نکار ، شیمدی او بو ایچلی وطاشقین کوکله یالکز سنی ، خایر سنی ده دکل یالکز غشقی دوشونه رک بولده کیدرکن نه قادار ایچیه وحساسدر . اگر آرقاداشلری ده بو کوکل ماجرا سنی حس ایشلر سه نصل ، نصل اونلردن بر بر تسلی کله یی ، سنی کنده یسنه یاقلاشدیرمق ایسته بن بک بر کله یی ؛ ایسته دیککی ظاهره ویرنه ایچنک آشیری بر آرزوسیه دیکله مک ایسته ر . بک محتملدر که آرقاداشلری کنده یسنه :

— شاعر سن موفق اولاجسک . چونکه اوسکا جوق دقتله باقیوردی . دیمش بولونسولر . او بونلرله نصل آوونور . نصل آلدانیر بیلسک . بر شفا داملامی کبی بو سوزلری برداها برداها دیکله مک ایستر . واونی ایچر ، یودوم ، یودوم تکرار لایه ، تکرار لایه ایچر ...

و صورکه سن اوکا صیرناشیق دیرسک دکلکی نکار ؟ . هم نه دن سنی سوه ، سنک کوزله لککی تقدیر ایدن بر کنج طرفندن تعقیب ایدمک نیچین سنی صیقور ؟ . اولیه تخمین ایدیورم که او کنج سانا هیچ ده قبا کورونک ایسته مه مشدر . اولیه اولدیغی حالده اوکا صیرناشیق دیکک بیلمم که نه قادار دغورودر ...

اوو . . . بو مکتوب دکل منوره ، عادتاً کوچوک بر حکایه . سطرلیمی دها اوزانایمی نکار ؟ کسه ی دکلکی ؟ کوزلرندن اوپر . الخ .

محمد علی

مستسخی : ج . ۱

محرری :

مصطفیٰ رحیمی

آی

اوپچ پرده لك مكتب پیهی

تفصیل :

ادبیات معلمی ٹولکر خانم - طبیعات معلمی بانو جیچک خانم - ریاضیہ معلمی اولوغ بك - مدیر معاونی لیلا خانم
تربیہ و روحیات معلمی ریخان خانم - اوکسوز قیز : آی - نوجبی طلبہ - اختیار قادین
کویدہ ایکجی معلم بیلیز خانم - کویلو قادینلر

برنجی پرده

[ٹولکر ، بانو ، لیلا ، اولوغ ، ریخان ، نوجبی طلبہ ، اختیار قادین ، آی]

« قیز معلم مکتبی » نرہ معلم اولو سی

[اورتہ دہ مستطیل بر ماصہ . اوستندہ کوتاہیہ وازوسی . پنجرہ پرده لری آناتولی معمولاتی جیچم پرده . گوشہ دہ بر نہ تازہ ر ؛ رافلرندہ
کتابلر . بیاض کتن اورنولو نہ تازہ ررك اگ اوستندہ بر صافسی یشیل نبات . دیوارلر دہ : تورکیہ نك ایلک (اصول تربیہ و تدریس معلمی) سلیم نبات
افندی مرحومك رسمی . پستالوژی نك ، ژان ژاق روستونك ، فروبلک ، مونتہ مسوری نك ، جون دہ ٹی نك رسملری .
بونلرك اگ اوستندہ رئیس جمهورمرك رسمی

ریخان خانم

[مکتوبی اوقودقدن صوکرہ]
پك سویندم . مکتوب اوچ سنہ اول جیقان
نادرہ بوقیدی ، اوندن . . . شہیدی برغمہ دہ
معلم . . . پنجلر دہ بر مکتوبہ جوقاب یازارکن
قییسنہ : « اوکسوز بر قیز بولوراسہك بکا
کوندر » دیہہ یازمشمدم . اوکاجواب ویریور .
ایسترسہ کز سزہ دہ اوقویام . . .
معلملر
لطفاً . . .

ریخان خانم

(مکتوبی اوقور :) بابایی جناب قلمہ دہ
شہید دوشمش ، آننہ سی دہ بو آجی بہ دایانامایہ
راق بر آی صوکرہ ٹولمش . اللہدن باشفہ
کیہ سہ سی یوق ، بر قیز جغز وار . نم مکتبی
پکن سنہ برنجیاسکله بیتیردی . پکذکی چالیشقان
نام بر تورک قیزی . . . دہرین باقیشرلرندہ ،
کوچوجوک قلبنک آجی لری اوقونیورلر . بر
سفہ دن بری نم یانمہ ایدی . یاورونک ذکاسنہ
چالیشقانلغنہ مفتونم . لکن بورادہ بویله حہ
قلاجق . حالبوکہ ازمریدہ قیز معلم مکتبہ دہ
بو آتشیل ذکانک دہا زیادہ انکشاف ایدہ جککہ
شہہم یوق . بلکہ آی (بو اونک آدیدر)
یارینک تورک معارفنک اک بیوک بر سیاسی اولور .
امیدم پک چوق . . . مکتوبکزی آلتجہ اونی
سزہ بولامق عقامہ کلدی . لاکن سوکیلی
- دوام ایدہ جک -

ٹولکر خانم

بانو ، ناصل ، بو خصوصی امتحانلردن
ممنونمیسک ؟

بانو خانم

اوت ٹولکر جکم . بو دفعہ داها زیادہ
ممنونم . یالکز چوجوقلم ہنوز ، طبیعتی ،
طبیعت کتابندن تدقیق ایتکہ پک آلیشما دیلر .
بوکا بر آز ٹوزولوبورم . کوزلرینی دوغریدن
دوغروہ طبیعتہ دیکہ جکاری یردہ ، کتاب
صحیفہ لرینہ یاغلانیورلر . پکن کون درتدن بر
چوجوق کلدی . ہم ایچہ مستعدہ . . . قارنجہ نك
قاج آیاغی اولدیغی صراق ایتش . « کتابدہ
آزادام بولامادم » دیور . حالبوکہ مکتبک
آولوسندہ بیکر جہ قارنجہ دولاشدیغی بر موسم . .
« یاوروم ، دہدم ، آولی دہدہ بولامادکی ؟ »
آہ ، چوجوقلری برکیرہ طبیعتک صحیفہ لرندن
اوقوتمغہ آلیشدیرا بیلسم . . . اوچ دن بر
قاج چوجوق ، ایچہ موفق اولیورلر . . .

بانو

سن ناصل ممنونمیسک ؟

ٹولکر

بوکسک استعدادی چوجوقلر وار . بشدہ کی
پیکر ، پکن کون صنمک حیاندہ کی رولی مسئلہ سی
اولہ کوزل آکلندی کہ : بکا خوجالق حیاتمک
اک مسعود کونلرندن برینی یاشاندی . آئی یازانلر دہ
وار . نم ٹوزولدیکم شی : چوجوقلرک وکنجلرک

اولوغ بك
جی لکندن ممنونمیسک ؟
ایچون سوبلہ مہیکز .
اولوغ بك
بندن خاطر ایچون سوز بکلہ مہیکز ، معاون
خانم . بیکرمی اش سنہ در ریاضیہ خوجالغی
ایدیورم . ریاضیہ یہ جانلہ باشلہ صاریلان قیزلرہ
آز راست کلدم . بزم ، ج لر قیزلر سزہ
پک قورو کلیور . . . ادبیات و موسیقی وارکن
قارنجاق بورعاجق ب ج لرہ کیم باقار ؟ لکن
اعتراف ایدہم کہ : ب ج درس لری قیزلر سزک
آز سومہ لری ، پروگرام تنظیمندہ کی خطامز
بوزندن در . قیزلر سزہ ، ارکک چوجوقلرک کندن
آیری بر ریاضیہ پروگرامی یاسہق ؛ - مثلاً
دہا آز نظری ، دہا زیادہ حیاتی و عملی -
بوصورتلہ داها زیادہ موفق اولاجغمزی امید
ایدیورم .
[بو صبرادہ نوجبی طلبہ قاپوی وورور ،
ریخان خانمہ بر مکتوب ویریور .]